

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PENGÓ, NEGYEDEVRE 9 PENGÓ,
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTKÖZNAP 10 FIL., VASARNAP 20 FILLER
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

HAJDUFÖLD

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITEZ KÓLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSEG ÉS NYOMDA: JÓZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT.
SZERKESZTŐSEG TELEFONSZÁMA 3-48.
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

Elvész az ország

Irta: Kertész Dániel

Elvész az ország, amely tudomány nélkül való. Amikor a fiatal Széchenyi a múlt század harmincas éveiben kemény önvizsgálatot végzett és mérlegre tette a maga és nemzete életét, ez a megállapítás szakadt fel nemes kebléből. Hogy milyen tudományt gondolt ő, arra érhető felelet ad az egész élete: a korszerűségeket, az adott lehetőségekben, az életben gyökerező tanításai, cselekedetei és alkotásai. Összekapcsolta a tudományt az étellel és ezzel csodálatos virágzásba borította a gazdaságilag elmaradott, társadalmilag széthúzó, nemzeti műveltségben alig járatos, nyelvét is megtagadó Magyarországot. A Hittelől irt nagy könyvet csak azért, hogy megalapozza a hitelélet kiépítését, amely nélkül végpusztulásra jutottak már a nemesi udvarházak és halott volt a gazdasági élet. Még a földesur kibirta ezt, mert falusi magányában nem voltak igényei és köpött mentében is urnak érezte magát, de a jobbágy-milliók az élet-lehetőségeket sem igen találták meg, mert nem volt termelés, nem volt munkaalkalom, nem volt forgalom és nem volt értékesítés. A Lovakról irt könyvet csak azért, hogy a hazai lótenyésztést helyes mederbe terelje. De lépést tartott a tudományakkal akkor is, amikor a Tiszaszabályozás óriási tervét felvetette, amikor lánchidat építtetett a Dunán, amikor a közlekedés előbbvitelén dolgozott.

A tudománynak ez a harmónikus életben való gyökerezése gyakran van veszedelemben akkor, amikor a tudomány öncélok utján és nem az emberiség szolgálatában fejt ki a maga tevékenységét. Különös veszedelem ez Magyarországon, ahol nagyon sok nyugati mintára létesített tudományos intézetünk nem tud kapcsolatot találni a való élettel és így tudományos működése problematikus eredményű.

Nem a tudomány mennyisége dönti el tehát az országnak a sorsát, hanem a minősége. Nem a tudományos intézetek és tudósaink száma és szélesebb értelemben vezető rétegünk értelmiségének a növelése, hanem hogy ezeknek az embereknek tudományos működése s elért eredményei mennyiben fakadnak korszerűségekből és mennyiben van kapcsolatuk az étellel.

Az emberiség fejlődése során, amikor az élet különböző irányai kialakultak, minden foglalkozási ág a maga ismereteinek színe-javát tudományokká magasztotta; mindig akkor következett be fejlődés az emberiség életében, amikor az egyes tudományágak, diszciplínák tudósai és legkiválóbbjai nem maradtak meg a maguk elzárt légkörében, ha-

Borzalmas hajókatasztrófa az Adrián 80 halottal

A zágrábi parasztkongresszus hazatérő tagjai mind a tengerbe fulladtak

Belgrád, december 11. Susáki jelentés szerint ottan tegnap borzalmas hajószerecsényesség történt. A Topola nevű hajót a napok óta dühöngő bórá nekivágta a partnak. A hajó rakománya egyenlőtlenül kimozdult és az utasok nagy része, mintegy hatvan—nyolcvan em-

ber, belezuhant a vízbe. Az eddig érkezett jelentések szerint a vízbe zuhantak közül alig néhányat sikerült kimenteni. Ezek az utasok majdnem mindannyian a jugoszláv egység érdekében tartott zágrábi parasztkongresszusról igyekezett hazafelé. A rettenetes hajókatasztrófáról

csak órák múlva érkezett jelentés. Egy parti halászbárka a dühöngő bórá csendesedése után körútján fedezte fel a hajó roncsait és a tajtékzó hullámok között vergődő néhány kétségbeesett hajótöröttet, akiket sikerült megmenteni. A többi utas mind a tengerbe fullt.

Magyarország nem hajlandó a csehekkel egyoldalú áldozatok árán kereskedelmi szerződést kötni

Bud János kereskedelemügyi miniszter nagyjelentőségű nyilatkozata

Budapest, december 11. A Magyar Távirati Iroda munkatársa a magyar—csehszlovák kereskedelmi szerződési tárgyalásokkal kapcsolatban felvilágosításért fordult Bud János kereskedelemügyi miniszterhez, aki a tárgyalások jelenlegi helyzetéről a következőket mondotta:

A parlament folyosóin ugye ellenzéki, mint kormányparti oldalon élénken foglalkoznak a magyar—csehszlovák kereskedelmi szerződés sorsával. A képviselők pártkülömbőség nélkül azt a felfogást vallják, hogy Csehszlovákia részéről az a taktika nyilvánul meg, hogy az 1927-ben nagy fáradsággal megkötött s a közép-európai gazdasági

rend igen értékes pilléreként bevált s Csehszlovákia által felmondott kereskedelmi szerződés megszüntetéséért az ódiomot Magyarországra hárítsák. A magyar kormány természetesen nem fogadhat el oly csehszlovák proposíciót, amely kizárólag cseh érdekeket tart szem előtt, annál kevésbé, mert a magyar képviselőház felfogása szerint erre a felmondásra a cseh kormány csak azért vállalkozott, mert azt hiszi, hogy Magyarország a jövőben is, úgy, mint a múltban, hajlandó lesz egyoldalú áldozatok árán is Csehországgal szerződést kötni. A magyar kormányban ugyan változatlanul meg van a hajlandóság, hogy mindent elkövessen azért,

hogy a szerződésen kívüli állapot ne álljon be. Mindazonáltal ez csak akkor lesz lehetséges, ha Csehszlovákia is tekintetbe veszi Magyarország érdekeit és nem erőltet egyoldalú megoldásokat, amelyek Magyarországra számára a szerződéses viszonyt teljesen értéktelenné tennék.

Ugy, amint a felsőház külügyi bizottságának legutóbbi ülésén megnyilvánult, a képviselőház is megvan győződve, hogy a magyar kormány az érdekek kiegyensúlyozásának ezuttal teljesen érvényt fog szerezni, mert csak ebben az esetben találja maga mögött Magyarország osztatlan közvéleményét. Természetesen a magyar kormány is egyetért ebben a magyar parlamenttel.

nem élére állottak az életnek és irányt szabtak a haladásnak.

Mindaz a fejtegetés csak azért történt, hogy történelmi példán keresztül figyelhessük a ma fiataloságát: vajjon egy bizonyos nagyságu sorsfordulón a tudomány elelőcsonttornyába húzódik-e vissza, vagy pedig vállalja a tudományos eredmények gyakorlati érvényesítésének nehéz, de nemzetmentő munkáját?

Mindazok a megnyilatkozások, amelyek az ifjuság komoly részéről akár szóban, írásban, akár cselekedetekben megnyilvánulnak, mind azt mutatják, hogy a magyarság most felhívó vezetőrétegének egyrésze a magyar nemzeti közösség iránt érzett felelősségérzetétől illetve, egész elméleti és továbbmenőleg tudományos készülését egy nagy célnak rendeli alá. Ebbe a célba beletartozik a szétszakadt magyarság egységének helyreállítása, a válságba jutott termelés és értékesítés átszervezése, a társadalmi osztályok belső egységének megeremtése, a pa-

rasztás államalkotó jelentőségének felismerése és kimunkálása és egy nagyváros gyökértelen kulturájával szemben a magyar népkulturával szellemben azonos sajátos magyar kulturának a művelése.

Ezek a fiatal vezetők falutanulmányokat csinálnak, együtt élnek a magyar vidék eddig elhagyott népével, a szövetkezeti értékesítés gyökeres megoldásán törik a fejüket és a gazdasági életünk átszervezésének mikéntjén vitakoznak. És nagyon sok hasonló kérdésben fő a fejük, mert azt akarják, hogy minden embernek legyen betevő falatja, megelégedett családi élete és forrasszon össze mindenki a titokzatos erejű nemzeti lélek.

Van azonban a magyar ifjuság vezető rétegének egy másik fele is, amely sajnos, számbeli többségével dominál. Szűk látókörű, aki diákkorában a minimális tanulmányi köteletség teljesítésével, hivatalnok korában pedig a teendők gépies elvégzésével vél eleget tenni a közösség iránt tartozó felelősségének. Nem

vette még magának azt a fáradságot, hogy komolyan szembe nézzen népének sorsával, amely az ő sorsával rokon és vakdülön halad szabad, jövőbe vezető utak helyett. Ennek a tanult rétegnek hiába mutatja fel bizonyítványát, vagy doktori oklevélét, az a tudomány hiányzik a képzettségéből, amely megtarthatná a különösképpen nehéz sorsban vergődő nemzetet.

Az egyik fél hihetetlen energiákat dob ki a valójából, a másik fél tunyaságának és szellemi elpuhultságának lekötő erejét állítja szembe a cselekvéssel. Melyik lesz erősebb? Titokzatos szó azt sugia, hogy csak az első lehet.

Az új Magyarország felépítésének tudományát lelkes hadsereg, a magyar föld, magyar munka és magyar lélek fanatikus ifjú serege tanulja falusi vándorlásaiban, vítaestélyein, könyvtárszobákban, bérlőszövetkezetekben, gazdaszervezkedésekben, gyárakban, egyszerűen az élet minden megnyilvánulásában.

Nem vész el az ország!

Ára 10 fillér.

Dérier cseh miniszter cáfolni igyekszik a „Magyarság” leleplezéseit

Prága, december 11.

A Lidove Noviny mai számában azt a budapesti hírt közölte, hogy a „Magyarság” nyilvánosságra hozta a közép-európai szociáldemokrata pártok propaganda-bizottságának szeptember 30-án tartott üléséről felvett jegyzőkönyv faszemléjét. Az

ülést a jegyzőkönyv szerint dr. Dérier miniszter nyitotta meg.

Dérier cseh miniszter a hírrel kapcsolatban cáfolatot tett közé a cseh távirati iroda útján, amelyben minden erejével letagadja az ülésen való részvételét.

Tisztviselőkérdések a képviselőház előtt

A takarékosági javaslat tárgyalása

Budapest, december 11.

A képviselőház esztendőközi ülésén folytatták a takarékosági javaslat általános vitáit.

Szűcs István volt az első felszólaló. Gazdasági életünk talpraállításának egyik gátló körülménye a költségvetés túlméretezése. Németország szintén túlméretezte költségvetését és kénytelen volt radikális eszközökhöz nyúlni, hogy a költségvetés normális keretekhez térhessen vissza. A tisztviselők létszámának csökkentéséről a mai körülmények közt nem lehet szó, mert a háború után sok olyan intézmény létesült, amelyre azelőtt nem volt szükség. Kifogásolja, hogy a tisztviselők gyermekeinek nem adják meg a vasúti áraképes igazolványt, továbbá, hogy a tisztviselőktől megvonják a betegápolási költségek megtérítését. Nem helyes a kiküldetési díjak leszállítása, inkább a reprezentatív kiküldetéseket kellene szűkebbre venni. Nagy áldozatot jelent a tisztviselőkre a javaslatnak az az intézkedése, amely hat évre eltérli a tisztviselők előléptetését. Sajnos, ezen a téren eddig is történtek visszasságok, mert amelyik tisztviselő jobban ismerte az előléptetési technikáját, az könnyebben keresztül tudta vinni a soron kívüli előléptetését.

Ezzel pedig olyan hátrányba jutottak érdemes régebbi tisztviselők, hogy ezt nem tudják többé behozni. A jövedelmek egyenlenségét minden körülmények között meg kell szüntetni. Tiltakozik az ellen, hogy a tisztviselőkről egyszerűen mint bürokratakról beszéljenek, mert ebben a kifejezésben sértés foglaltatik. Ha egyes tisztviselőkre talál is ez a

kifejezés, általánosítani mégsem lehet. De nem szabad azt sem mondani, amit gyakran hallunk, hogy a tisztviselőket az állam eltartja, mert a tisztviselők kis fizetésükért igen nagy és komoly munkát végeznek, tehát ellenértéket is adnak.

Ezután az altszék fűrésztő munkájáról beszélt és figyelmébe ajánlja a pénzügyminiszternek, hogy amennyiben lehet, ugy ezeknek az embebeknek a fizetését a körülményekhez képest javítsák meg. A törvényjavaslatot elfogadja.

A következő szólok János Gyábor, aki először a tisztviselők kereseti adópótlékának felemelésével foglalkozik. Ő ezt a kérdést más módon oldotta volna meg. Kéri a pénzügyminisztert, hogy az adóztatásnál emeljék fel a létminimumot. Kezdi az adóztatást a 2-300 pengős adójövedelmeknél. Üdvös rendelkezése a javaslatnak az, amelyik a tantemadóról intézkedik. Kéri a Máv. alkalmazottak fizetésrendezését.

Visszautasítja azt a vádat, hogy az egységspárt minden megszavaz. A párt csak azt szavazza meg, amit az ország érdekében szükségesnek tart. Az első bolettajavaslatnál is az egységspárt akarata érvényesült.

A tanács fizetésének és általában anyagi helyzetének rendezését kéri, majd a képviselői összeférhetlenségéről megállapítja, hogy nem is kell új törvény, meg lehet oldani egyetlen mondattal a kérdést: kötelezzék a Ház minden törvényhozót, hogy eskü alatt jelentse be minden mellékfoglalkozását, az ítékezés jogát pedig arról, hogy ki összeférhetetlen, bízzák a közigazgatási bíróságra. (Helyeslés.)

A képviselői fizetésekre vonatkozóan megjegyzi, hogy az a képviselő, aki lelkiismeretesen végzi kötelességét, megérdemli azt a tiszteletdíjat, amelyet kap, különben is a képviselői munka végzésével járó kötelezettségek fölemésztik ezt az összeget. A javaslatot elfogadja.

Beck Lajos hangsúlyozta, hogy a súlyos gazdasági válság hozta a képviselőház elé ezt a javaslatot. A gazdasági élet fellendítésére és az államháztartás egyensúlyának körülhártyázására végett a költségvetés olyan gyökeres átdolgozására van szük-

ség, amely nem egyes kiadási tétel megnyirbálásában, hanem csak az egész igazgatási rendszer átszervezésében nyilvánulhat meg. De ez csak egyik része a feladatnak, mert a gazdasági élet fellendítése csakis az adózó alanyok teherviselésének

megkönnyítésével érhető el. Ehhez okos gazdaságpolitika szükséges, amely súlyt helyez a termelés előesőbbá tételére.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tett, amit a Ház elfogadott, az ülés két órákor ért véget

Még mindig tart a francia kormányválság

A radikális Steeg kísérletezik kormányalakítással

Páris, december 11.

Steeg szenátor, akinek a köztársaság elnöke felajánlotta a kormányalakításra szóló megbízatását, a radikálisokhoz tartozik és a szenátusban legutóbb a Tardieu-kormány ellen szavazott. Jobboldali kö-

rökben úgy vélekednek, hogy ha Steegnek sikerül is esetleg kormányt alakítani, a kormány a parlament jelenlegi pártviszonyai mellett aligha lesz tartós életű. A baloldali pártok melegen támogatják a vállalkozást.

Tizszeresére emelték Romániában az utlevéldíjakat

Ezzel akarják pótolni a szeszpanamák által az oláh kincstárnak okozott hárt

Bukarest, december 11.

A kormány elhatározta, hogy az utlevél kiállítás díját, amely addig hatszáz lei volt, tízezer leire emeli fel. Az összes bukaresti lapok tiltakoznak a kormány eme rendelkezése ellen. Az Adaverul különösen erős támadást indít a kormány ellen és felhívja a figyelmet a szeszilleték kijátszására, amely már katasztrofális méreteket ölt. Például november hónapban csak három vagon

szesz után fizettek illetéket, holott a lap szerint Magyarországon. Jugoszláviában és Csehországban négy-öt száz vagon szesz után folyt be illeték.

A kormány — írja a lap — ugy látszik az utleveleken akarja behozni azokat a horribilis veszteségeket, amelyek más módon érik a törvények és rendeletek kijátszása következtében.

Két hónap után került elő két eltűnt repülő

A harmadik meghalt a nélkülözéstől — Három pilóta életébe került a kutatás

Newyork, december 11.

Bob Marten alaskai aranyásót és Emil Kading német repülőgépmechanicust, kiknek repülőgépe Brit-Columbiaiban, a Liard-River környékén még október 11-én kényszerleszállást hajtott végre és akiket már mindenképpen elveszettek hitt, Watson repülőgépvakmerő légiút után, halálosan kimerült állapotban, sikerült megtalálnia és Whitte Horseba vinnie. Burke kapitány, a Marten-repülőgép vezetője nem bírta ki a borzalmas fáradalmakat és november 20-án kimerültség következtében meghalt. Az eltűnt repülő megmentésére indított expedíciók nem kevesebb, mint három repülő életébe kerültek. Eppen ezért az amerikai és a kanadai kormány el is határozta, hogy többé nem küld expedíciót eltűnt repülő felkutatására.

tány, a Marten-repülőgép vezetője nem bírta ki a borzalmas fáradalmakat és november 20-án kimerültség következtében meghalt. Az eltűnt repülő megmentésére indított expedíciók nem kevesebb, mint három repülő életébe kerültek. Eppen ezért az amerikai és a kanadai kormány el is határozta, hogy többé nem küld expedíciót eltűnt repülő felkutatására.

Halálra ítélték két fiatalembert, mert meggyilkoltak egy soffört

Páris, december 11.

Beauvaisban az esküdtszék tegnap két fiatalembert felett ítélték, akik meggyilkoltak és kiraboltak egy taxifőrt. Mind a két vádlott jó családból való züllött tin, egyikük 19, a másik 18 éves. Az esküdtek verdiktje marasztaló volt és a bíróság mind a kettőt halálra ítélt. Mikor a tárgyalásak vége volt, egy asszony elvágódott a föl-

dön és holtan terült el. Az egyik halálraírt fiúnak édesanyja volt, aki itokban végrehaltatta a tárgyalást. Az orvosok megállapították, hogy agyvérzés ölte meg.

Fehérnemű és harisnya stoppolás, varrás és himzés SINGER VARRÓGÉPPEL

Karácsonyi ajándékul pontos órát és a le izléesesebb ékszereket mélyen leszállított árban csak Kurián órás és ékszerésznél

szere hető be Ferenc József-ut 42 Javítás szakyszerűen, jó állással.

Mindenki bizalommal vásároljon Kontsek Divatruházában

Ingyen utasítás mindenkinek. Saját érdekében győződjön meg.

15 millió pengős amerikai hitelt vett fel a kormány

az eladósodott kisbirtokok szanálására — A gyufakölesönnel együtt 28 millió pengő áll rendelkezésre erre a célra

Budapest, december 11. A kormány tagjai csütörtökön délután 5 órakor Bethlen István gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, amelyen először vett részt Károlyi Gyula gróf, az utolján kinevezett külügyminiszter. A minisztertanács Zsitvay Tibor igazságügyminiszter ismertetése alapján általánosságban és rész-

leteiben is letárgyalta és elfogadta az új karteltörvényjavaslatot. A javaslat legközelebb a törvényhozás elé kerül.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter bejelentette, hogy sikerült az amerikai pénzpiacra a Magyar Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete részére 15 millió pengő hitelösszeget biztosítani előnyös felté-

lekkel abból a célból, hogy ez az összeg a gyufakölesönből fennmaradt 12 és félmillió pengővel együtt az eladósodott kisbirtokosok szanálására fordíttassék. Erre a fontos nemzetgazdasági célra tehát most már közel 28 millió pengő áll rendelkezésre.

A minisztertanács, amely a továbbiakban folyó ügyeket tárgyalta, este 11 órakor ért véget.

MEGKEZDŐDÖTT A GAZDAHÉT

Az OMGE memorandumot terjesztett a kormányhoz a kartelek legszigorubb megrendszabályozásáról

Hadik János gróf adta elő a javaslatot

Budapest, december 11.

Az OMGE vasárnap, december 14-iki közgyűlésével és a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének nagygyűlésével kapcsolatban nagyarányos szokások szerint a különböző szakülések és előadások egész sorozatát tartják a magyar mezőgazdasági élet reprezentánsai a Köztelek székházában. A gazdahétnek négy kiemelkedő eseménye közül csütörtökön délelőtt zajlott le az első és az egyik legfontosabb, az OMGE igazgatóválasztmányi ülése, amely délelőtt 10 órakor kezdődött meg.

A gazdák száza jöttek fel a fővárosba, hogy résztvegyenek a különböző előadásokon és gyűléseken. Csütörtökön délelőtt az OMGE igazgatóválasztmányja gróf Somssich László elnöklésével tartott ülést, amelyen megjelent többek között Apponyi Albert gróf tiszteletbeli elnök, Hoyos Miksa gróf, Sehandl Károly, Bernáth István, Telek József gróf, F. Farkas Géza, Hatvány Endre báró, Kégl János, Vajna Ede, Mauthner Alfréd, Székács Eleonór és még sokan mások.

Az ülést Somssich László gróf rövid beszéde nyitotta meg, majd Mutschbacher Emil indítványára elhatározták, hogy a tejkérdéssel kapcsolatban memorandumot nyújtanak át a miniszterelnöknek. A tej ára ugyanis a kiskereskedői forgalomban az utóbbi napok során 36 fillérről 34 fillérré esett és ez az áreszkvés a gazdákat is érinti. A memo-

randumban azt kérdeik, állja-e a miniszterelnök az ő ankarai tartózkodása idején tett ama ígéretét, hogy a tej árát állandó nivón tartja. A memorandum küldöttség útján fogják elhuttatni a miniszterelnökhez. Az OMGE igazgatóválasztmányja ezután adminisztratív ügyekkel foglalkozott.

Az OMGE egyesített szakosztályainak határozati javaslata

A gazdahéttel kapcsolatban csütörtökön délután az OMGE székházában együttes ülésre gyűlt egybe a közgazdasági, műszaki és gépészeti, üzemi és számtartási, továbbá a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi szakosztály.

A gazdatársadalom minden rétegének reprezentánsai résztvettek a tanácskozáson, amely a kartellkérdésre vonatkozott. A gyűlést Hadik János gróf elnök nyitotta meg és hosszabb fejtegetés kapcsán a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület egyesített szakosztályainak ülése a kartellkérdésben az egyesület nevében a következő elvi álláspontjának adott kifejezést:

Kívánja az OMGE, hogy a törvényhozási szabályozás ne csak a szorosán vett kartelekre terjedjen

Később a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkárai és elnökei kezdték meg szokásos tanácskozásukat, amelyen elhatározták, hogy Mayer János földművelésügyi minisztert Somssich László gróf vezetésével küldöttségileg keressék fel.

ki, hanem a hasonló célt szolgáló magánalakulatokra, valamint azon esetleg irásba nem is foglalt kartellszerű megállapodásokra és összebeszélésekre is, amelyek oly károsan befolyásolják a mezőgazdasági

Novemberben másfél milliárd dollár vezett el a newyorki tőzsdén

Newyork, december 11.

Az értéktőzsdének szerdán újból fekete napja volt és az árfolyamok olyan mélypontra zuhantak vissza, amilyenre már évek óta nem volt példa. Az árbe-törés a kontreminspekulációnak különösen az ipari értékek piacán sikerült s elsősorban a vasúti vállalatok részvényeinek piacán. A jegyzések az 1925. évi legalacsonyabb jegyzések nívoja alá estek vissza. A nagy áreséseket a réz világpiacon újabb ár-

zuhanása okozta. A vállalatok osztalékpolitikájáról elterjedt kedvezőtlen hírek is hozzájárultak a hanyuláshoz. A szerdai áresések több részvényben 12 pontig terjedtek. Igen nagy részvénypakettek cseréltek gazdat. Így a General Electric részvényeiből egy üzletkötésben 60 ezer darab részvényt adtak el 45 dolláros árfolyamon. Gazdát cserélt egy 30 ezer darab Chrysler részvényből álló pakett is 15,7 dolláros mélyárfolyamon.

A legújabb statisztika szerint november hónapban a newyorki értéktőzsdén az árszeszeség 1713 milli dollár.

SZÁZTIZ HALOTTJA VAN MÁR A BELGIUMI HALALKÖDNEK

Liège, december 11.

A ködmérgezés halottainak száma máig száztizre emelkedett.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Csapó-utca 67. szám
Bálint József
asztalos
ajánlja saját készítésű
butorait

Óriási maradék vásárt
rendezünk!

Bosznay J. és Társa
Kossuth-utca 5.

Mindenkinek saját érdeke ennek olcsóságáról meggyőződni.

Mindeféle bel és külföldi

**szén, koks, tojásbrikett,
tüzifa és Berentei szén**

Retorta bűktaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebbi cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4-49

Kitűnően sikerült a SZEFEHÉ disztágavató nagytora

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete szerdán este tartotta tagavató dísztorát az Arany Bika-szálloda éttermében. A forró hangulatú és magyar szeretettel mélyrehatóan áthatott táborozás néhány órára közbénk varázsolta az elszakított Erdély és vele együtt a székely öntudat lelkét, mely annyi sok megalkuvás és nemzeti elnyomás között is híven őrzi a tíz év előtti lelkesedést, a magyar önfejlődés tettekre kész erőforrásait. A díszes és előkelő közönség zsúfolásig megtöltötte a hatalmas termet, hogy részese lehessen ennek a csodaszép táborozásnak s megindító látványt nyújtott a kék bátsonysapkás, sötét ruhás „Szeihe”-testvér nagy serege a világos színekben pompázó díszes hölgy-koszorúkban.

A programot vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály örökös tiszteletbeli SZEFEHÉ-elnök nyitotta meg a székely imádsággal, majd Gáspár Albert ezidei elnök üdvözölte lelkes szavakkal a megjelenteket. Utána Hargita Zsolt, a száműzött erdélyi ifjuság neves poétája olvasta fel három szívbemarkoló költeményét meleg tapsokkal követve. A felavatandó dísztagokat Karácsonyi Agoston ügyvezető, elnök köszöntötte igen tartalmas beszéddel, amelyben megjelölte az ifjú nemzedék feladatait s ezeknek teljesítésére a meglévő generáció támogatását kérte.

Vitéz Nagy Pál ny. altábornagy a vitézi szék kapitánya, dr. Fazekas Sándor egyetemi magántanár, dr. Lévai Vargha Károly és dr. Simon Imre dísztagokat vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály örökös elnök avatta fel a SZEFEHÉ szertartásai szerint. Az ünnepélyes aktus után meleg szavakkal fordult az új dísztagokhoz és támogatásukat kérte Erdély árva niai számára.

Vitéz Kolosváry szavaira vitéz Nagy Pál szék kapitány válaszolt mély hatású beszédben. Székely ezrednél szolgált mindig, — mondotta, — s tudja, hogy a nemzet fiainak egyikében sem él mélyebben a hazaszeretet és áldozatkészség, mint a székelyek lelkében. Majd visszapillantást vetett a Székelyhadosztály szervezésében vállalt történelmi munkásságára s hangoztatta — ízenetikus tapsoktól kísérve —, hogy ma is bármely pillanatban kész fegyvert fogni Erdély felszabadítására.

Ladányi Imre mélyen átértett határos szavalata következett ezután, aki után Pünköszt Mihály olvasta fel egyik költői szépségű és rendkívül tartalmas novelláját. Majd dr. Fazekas Sándor egyetemi magántanár, dísztag emelkedett szólásra és a fájó gondolat hűséges szolgálatára hívta fel a székely ifjuságot, mint az ezeröttszáz éves székely faji öntudat hivatott letéteményeseit. Őszinte megértéssel és lelkesedéssel meghallgatott beszéde után Gáspár Albert elnök felavatta az egyesület új előit, mire vitéz Kolosváry örökös elnök bekecskeltette a hivatalos részt.

Ezután megkezdődött a tánc, amely a késő éji órákig a legjobb hangulatban tartott. A megjelent nagyszámú és előkelő hölgytársaság névsorából

A Singer varrógépek
mégis a legjobbak!

a rendezőség a következőket jegyezte fel:
Urasszonyok: Dr. Forgón Istvánné, Fürst Zoltánné, Dienes Józsefné, vitéz Bálinék Árpádné, vitéz Deák Lajosné,

Friedrich Gáborrné, Kovács Gyuláné, Körösi Józsefné, Dudás Ferencné, dr. Fazekas Sándorné, Molnár Jenőné, Móritz Józsefné.

Urleányok: Forgón Annus, Balogh Flóra, Szily Manci, Lovász Mária, Gáspár Zsuzsó, Mathé Böske, Kovács Maca, Körösi Irmus, Eitner Gabriella, Lossinszky Mártus, Molnár Lulu, Móritz Annus és mások.

Angliában is le akarják szállítani a tisztviselők fizetését

Egy hónap alatt közel tízezerrel emelkedett a köztisztviselők száma

London, december 11.

Az angol kormány most adta ki a fehér könyvet. E szerint a kormányalkalmazottak száma októberben 313.709 volt. A létszám növekedése egy hónap alatt 9038 volt, amiből 5901 esik a munkaügyi miniszterium létszámának növekedésére. Az Evening News ezzel kapcsolatban azt

írja, hogy Snowden kincstári kancellár, akinek igen sok gondot okoz a 30-40 millió deficit fedezése, most a közalkalmazottak fizetésleszállításának lehetőségeiről tapogatózik. A tisztviselői fizetés csökkentését Angliában az érdekelt körök nagy izgalommal várják.

Szenzációs leleplezést közöl a Daily Mail

a londoni szovjet nagykövetségen történetes titokzatos eseményekről

London, december 11.

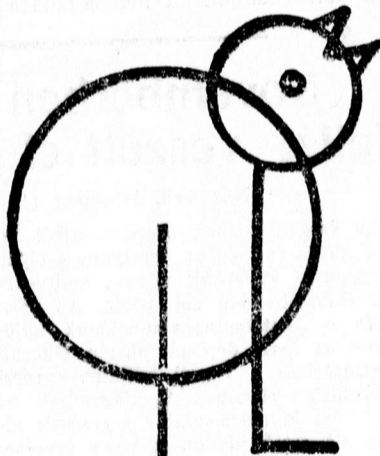
A „Daily Mail” szenzációs leleplezéseket közöl a londoni szovjet nagykövetségen történetes titokzatos eseményekről.

Néhány héttel ezelőtt megírta a „Daily Mail”, hogy váratlanul három orosz csekemegbízott érkezett Moszkvából a londoni nagykövetségre, állítólag abból a célból,

hogy Szokolnyikov szovjetnagykövetet őrizetbe vevék, mert politikailag megbízhatatlannak bizonyult.

Szokolnyikov akkor a három csekemegbízottat elfogta és hosszú ideig őrizetben tartotta. Erre azután megerkezett Londonba egy rendkívül repülő bizottság, amely a nagykövetség épületén zárt ajtók mögött formális bünygyi tár-

Vagyont szereztél Marabu keltetőgéppel,

ha baromfityénysztéssel foglalkozik. A legmodernebb gyártmány, legkiválóbb kivitel! Gravitációs központi melegvízfűtés! Automatikus melegszabályozás párologtatás és szellőztetés Amalith asztalasztala belső burkolattal. Nem vetemedik, kitűnő hőszigetelő! Elpusztíthatatlan. Tojások forgatása kívülről egy pillanat alatt!

Magyar Radiátorgyár
R.-T. BUDAPEST

Gyár: X., Gyömrői-út 76-78.

Városi iroda és mintaraktár:

V., Kálmán utca 13. sz.

Telefon: 197-08.

Műanyag, téli csibenevelő ketrek (batteriak), ólak, baromfityénysztési eszközök.

Alacsony árak!

Kedvező fizetési feltételek! Szakszerű oktatás!

Képviselő:

BÉSZLER LAJOS vaskereskedő, Debrecen.

Látta már karácsonyi kirakatait Kontsek Divatáruházának?

Évelást tartott, hogy ítélkezzék a függetlenséért nagykövet fölött. A vád az ellene, hogy önhatalmúlag őrizetbe három hivatalos futárt, akik fölötteseiknek üzenéttel jöttek.

Szokolnyikov azzal védekezett, hogy félreértés következtében vette őrizetbe a futárokat. Nem ismeri ezeket az embereket, papírjaikat gyanusnak találta és ezért a követség tisztikarával együtt úgy határozott, hogy amíg nem sikerül a futárok személynazonosságát tisztázni, őrizetbe veszi őket.

A külföldi bizottság elfogadta a nagy követ védekezését és vissza is utazott Moszkvába. Két megbízott azonban továbbra is Londonban maradt, hogy megfigyelje a nagykövetet.

VÉRES ÚTKÖZET A TRIPOLISZI RABLÓKKAL

Róma, december 11.

Tripoliszból jelentik, hogy Sert város mögött részben véres harc játszódott le benszüllött állandó lakók és egy rablóbanda között. Több törzsből alakult rablóbanda végigsarcolta a községeket, amelyek után Sert lakóival együtt ellengárdát szerveztek és a rablók üldözésére indultak.

Az üldözés mintegy száz kilométeren át folyt. Ekkor a rablókát utól érték és útközetre kényszerítették. Mintegy száz rablót lekasztáltak, a többieknek sikerült elmenekülniük.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Cs. Tóth Imre fm. leány, Katalin. — Szabó Mihály színházi díszítő, fia László. — T. Tóth Alázi fm. fu Balázs. — Sipos Márton fm., leány Piroška. — Törő László asztalos segéd, fu Andor. — Kripkó Gyula kerégyártómester, leány Mária. 2 törvénytelen újszülött és 1 halvaszületés.

Eljegyzések: Bojtor Sándor—Bényei Juliánna, ahlmi Imre—Zöld Juliánna, Flutvani István—Selymes Julia, Gombási Gábor—Fábián Zsófia, Sarkadi Dezső—Rácsai Julia.

Halálozások: Kálmán Erzsébet ref. 2 hónapos Lónyai-u. 33. Kálló Irén ref. 2 éves Homok-u. 131.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

Bristol szálloda

BUDAPEST legszebb pontján a DUNA PARTON

Új vezetés mellett ajánlja: Előkelő, patinás szállodájának gyönyörű szobáit

a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári árakon.

Egy ágyas utcai — P 10-16-ig

Egy ágyas udvari — P 6-10-ig

Két ágyas utcai dunaparti P 24-40-ig

Két ágyas utcai — P 20-24-ig

Két ágyas udvari — P 15-18-ig

A jobb szobák árai fürdőszobával értendők. — Minden szobában hideg és melegvíz, telefon és rádió.

ÉTTERMI ÁRAK:

Complett reggeli: kávé v. tea, v. kakas

egy tojással, vajjal és jam-el P 1.20

Kitűnő ebéd v. vacsora menü P 2.00

Kitűnő ebéd v. vacsora menü

előétel — — — — P 4.—

Lapunkra való hivatkozással a szoba-

árakból külön engedmény. — Szobaren-

delés 2-3 nappal előbb eszközözendő.

Bristol szálloda szobáiból és terrasz-

ról a leggyönyörűbb kilátás nyílik a

Duna és a belváros felé.

Hajdúvármegye tizenhetezer pengővel rendelkezik a téli inségakcióra

Meghosszabbítják a vármegyei kölcsönt – Fontos ügyek a kisgyűlés előtt

Hajdu vármegye törvényhatóságának kisgyűlése csütörtökön délután fél 10 órai kezdettel dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöksége alatt ülést tartott a vármegyei közgyűlésben.

A kisgyűlés megnyitása után dr. Nábrácsky Béla vármegyei főjegyző terjesztette elő az alispán időszakos jelentését, amely megemlékezik arról, hogy dr. Petry Pál kultuszállamtitkárt legutóbbi kitérítése alkalmából az alispán meleg hangú levélben üdvözölte.

A jelentés ezután beszámol a közigazgatás menetéről. Megemlíti, hogy a vármegye területén az állatforgalom élénk volt, több helyen fordult elő azonban járványos állatbetegség.

Az őszi gazdasági munkák befejeződtek. A vármegye területén 74.532 hold volt tengerivel, 4700 hold birtonyával, 3545 hold réppal bevetve.

A rozs értékesítési viszonyok a nagy közterhek, a hitel válság következtében a vármegyei gazdasági közlése teljesen kimerülten megy az új gazdasági esztendő felé.

Huszonnégyezer tanuló van Hajdúvármegyében

A vármegye területén ezidőszakra 84 elemi iskola működik, melyekben 22.140 tanuló van beiratkozva, 1400 órán 307 analfabétát oktattak, akik közül 164 megtanult írni és olvasni. A levették foglalkoztatása sok helyen nem kielégítő. Több mint 14.000 levente közül 4500 nem látogatja az iskolát.

Beszámol ezután a jelentés dr. Cseke Sándor árvaszéki elnök bejegyzéséről, majd arról, hogy a közigazgatási bíróság dr. Uzonyi Györgynek a kisgyűlés megválasztása ellen beadott panaszát elutasította.

A kereskedelemügyi miniszter leiratban tudatta a vármegyével, hogy a cukorrépa forgalmi adójának eltörlesztése nem tehető előterjesztést az országgyűlésben.

Értesítette továbbá a miniszter a vármegyét, hogy a törvényhatósági bizottsági tagoknak nem adhat vasúti kedvezményt. Közölte végül, hogy a vidéki ipar és kereskedelem érdekeire való tekintettel a jövőben nem fogják terjeszteni a budapesti utazásokra szóló vasúti kedvezményeket.

Az inségakció

Végezetül az alispáni jelentés megemlékezik a téli inségakcióról, mely már az egész vármegye területén meg van szervezve. Az inségakcióból 17.000 pengő áll rendelkezésre és a hatóságok, valamint a társadalom összefogása garantálja a teljes sikert. Különben is a vármegye területén a helyzet nem túlságosan súlyos és nincs nagyon sok munkanélküli.

A püspökladányi törvényhatósági tagválasztás

A kisgyűlés az alispán jelentését teljes terjedelmében tudomásul vette ezután pedig áttért a rendes tárgysorozatra.

Uzonyi Barna dr. másodfőjegyző bejelentette, hogy a közigazgatási bíróság a Püspökladányban tartott törvényhatósági bizottsági tagválasztást megsemmisítette, mert a szavazólapok nem voltak alkalmasak a titkosság megőrzésére.

A közigazgatási bíróság döntése alapján a kisgyűlés javasolja az új választások megtartását. A határozatot december 28-ra tüzték ki.

A 150.000 pengős vármegyei kölcsön meghosszabbítása

A vármegye a MOKTAR-tól a múlt esztendőben 150.000 pengő kölcsönt vett fel, amire azért volt szükség, mert a községek nem tudják befizetni a vármegyei hozzájárulásokat. A kölcsönt ez év végén vissza kellett volna fizetni, azonban az alispán tekintettel arra, hogy a községek még mindig horribilis összegű vármegyei hozzájárulással tartoznak, előterjesztést tett a kölcsön meghosszabbítására. A kisgyűlés javasolja, hogy a 150.000 pengős kölcsönt 1931 január 1-ig hosszabbítsák meg.

Tudomásul vették ezután, hogy a főispán számonkérő székét tartott és ezen a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg a vármegyei tisztikar buzgó munkájáról.

Az analfabéta tanfolyamok megszervezése

Az 1920-ban megtartott népszámlálás alkalmával Hajdu vármegye területén 27.308 analfabétát írtak össze. Később ugyan kiderült, hogy az írni olvasni nem tudók száma ennél jóval kevesebb, azonban az alispán még is szükségét látta annak, hogy gyökeres intézkedéssel vessen véget a hajdúvármegyei analfabétizmusnak. Rásó István alispán utasítására dr. Benkó Géza vármegyei tisztifőjegyző elkészítette az analfabéták oktatásáról szóló szabályrendeletet.

A kisgyűlés most tárgyalta a tervezetet, amely sok érdekes intézkedést tartalmaz.

Kimondja a szabályrendelet, hogy 15 évestől 45 éves korig minden írni, olvasni nem tudó egyén köteles az analfabéta tanfolyamokon részt venni. A községi előjáróságoknak az analfabétákról rendszeres nyilvántartást kell vezetni minden helyen 4-10 tagú népművelési választmányt kell alakítani, amely az analfabéták oktatását ellenőrzi.

Az analfabéta tanfolyamokat mindenütt november és február között tartják meg. A tanfolyamokat úgy kell beosztani, hogy öt esztendő alatt az összes analfabéták megtanulhassák az írást és olvasást.

A megnyíló tanfolyamokra az analfabéták idezést kapnak s szóbeli leg is közlik velük, hogy a tanfolyamokon meg kell jelenniük. A

tanfolyamok teljesen ingyenesek, sőt kívánatra tanszert is kapnak a résztvevők. A tanfolyamok dologi kiadásait a községek fedezik.

Az analfabéta tanfolyamok rendszeres vizsgálattal fejeződnek be és aki sikerrel végzett, az bélyegmentes községi bizonyítványt kap. Mindenki addig köteles résztvenni a tanfolyamokon, amíg írni-olvasni megtanul és így a bizonyítványt megszerezheti.

A tanulni nem akaró analfabéták megrendszabályozása

Legérdekesebb a szabályrendeletnek az az intézkedése, amely szerint mindazokat, akik a tanfolyamokat nem látogatják, szigorúan meg fogják büntetni. Az az analfabéta, aki írni-olvasni nem tudását eltagadja, aki szellemileg gyengének tette magát, aki a tanfolyamokról igazolatlanul elmarad, első ízben 2 pengőre, második esetben 3-tól 20 pengőre büntethető. Ha súlyosabban vét, makacsodik, a tanfolyamot zavarja, cselekménye kihágásnak minősítetik és 5 napi elzárással büntethető. Azokat, akik többszöri felszólításra sem hajlandók a tanfolyamon megjelenni, csendőrséggel és rendőrséggel lehet elővezettni.

A kisgyűlés a szabályrendelet minden hozzászólás nélkül, teljes terjedelmében elfogadta.

A debreceni Tisza csatorna kiépítése

Foglalkoztak ezután Jász-Nagykun-Szolnok vármegye átiratával,

Elismerten legnagyobb választék Kontsek Divatáruházában

amelyben a Duna-Tisza csatorna megépítését kéri a kormánytól. Hajdu vármegye kisgyűlése arra az álláspontra helyezkedett, hogy ebben az alakban nem pártolja az átiratot, hanem elfogadja Debrecen álláspontját és kéri, hogy a Tokaj, Nyiregyháza, Debrecen felé haladó csatornát építsék meg, mert ezt megkívánják a közgazdasági érdekek is, amennyiben a túlságosan Budapest felé terelt forgalom egyrésze így a Tiszántulon haladna át.

Tagosítási ügyek

A Mérnök Kamara feliratot intézett a kormányhoz, amelytől azt kéri, hogy a tagosítási ügyek élére állítson kormánybiztost, mert jelenleg a tagosítási ügyek igen sokféle fórum elé tartoznak és nincs olyan szerv, amely azoknak elintézését központilag tudná irányítani. Kérte továbbá a kamara, hogy a tagosítási alapot bővebben dotálják, mert csak így remélhető a nagyon kívánatos tagosítások megindítása.

A kisgyűlés elhatározta, hogy hasonló szellemű feliratot intéz a kormányhoz.

Hozzájárultak ezután ahhoz, hogy Hajdúnánás a Takaré- és Hitelintézetnél fennálló nyolcvanezer pengős kölcsönét meghosszabbíthassa, majd több apróbb községi ügy letárgyalása után az ülés véget ért.

Crukott bérautó

megrendelhető vidékre is. Telefon 17-16

Kovács Alajos államtitkár személyesen oktatja ki a debreceni népszámlálókát

Az európai híru tudós kétórás előadása Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Hirt adunk arról, hogy Kovács Alajos h. államtitkár, a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal elnöke, a kiváló tudós a népszámláló biztosok és felülvizsgálók kioktatására Debrecenbe érkezett. Az államtitkár szerdán délután látogatást tett dr. Vádray István polgármesternél, ezután a városháza közgyűlési termébe sietett, ahol Debrecen sz. k. r. városnak és Hajdúvármegye központi járásának mintegy kétszáznyolcvan számlálóbiztosok és felülvizsgálók gyűlt össze az államtitkár előadásának meghallgatására.

Kovács államtitkár kétórás előadásban ismertette a népszámlálás rendszerét, számlálóbiztosok és felülvizsgálók munkáját és főleg azt, hogy a népszámlálás adatgyűjtése milyen szociális és népjóléti célokra szolgál. Az államtitkár magas színvonalú előadásából is kőnt, hogy a népszámlálási munka elvégzése milyen

nagyfokú képzettséget és sokoldalú tudást kíván. Ezért volt igen nagy feladat a mintegy hétszáz munkára jelentkező közül a számlálóbiztosokat úgy kiválasztani, hogy a szociális szempontok is lehetőleg figyelembe vétessenek és akik alkalmazást nyernek, azok ne csak ráutalt emberek legyenek, hanem a szükséges előképzettséggel is rendelkezzenek. Az előadás során számos jogi, közigazgatási és nemzetgazdasági kérdés került megvitatásra, amelyek ismerete az adatgyűjtés pontos elvégzéséhez feltétlenül szükségesek.

A mindvégig nagy figyelemmel hallgatott előadás után Csobán Endre főlevéltárnok kérdéseket intézett a számlálóbiztosokhoz az adatgyűjtés mikéntjére vonatkozólag. Az adott feleletekből az államtitkár örömmel állapította meg, hogy a számlálóbiztosok úgy az általános végrehajtást, mint az adatgyűjtésre vonatkozó részletes utasításokat komoly tanulmány tárgyává tették. — Miután azonban az összes számlálóbiztosok kérésére sor nem kerülhetett, a számlálóbiztosok és felülvizsgálók szombaton délután tíz órakor ismét összegyűlnek a városháza közgyűlési termében. A nép-

Miert eredményes a Debreceni Ujság hirdetése? Mert a Debreceni Ujság a Tiszántul legrégebb és legelterjedtebb napilapja.

„Erzsébet Királyné Szálló”
Budapest, IV., Egyetem utca 5. sz. n.
(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN.)

60 éve a fővárosi uri középiskola helye. Száz modern kényelmes szoba. Az étterem és kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legszebb sörözője. Egy pincér-rendszer. POLGÁRI ÁRAK. SZABÓ IMRE tulajdonos.

Nagy sikkasztási bünper egy ezer holdas birtok bérlői ellen

A felmentő ítélet után a bérlők indítottak bünvádi eljárást a tulajdonosok ellen — A debreceni törvényszék elnapolta a tárgyalást a különös bünügyben

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Öt évre nyulnak vissza annak az érdekes bünügynek a szála, amelyet a múlt nap tárgyalta a debreceni törvényszék a dr. Jeney Sándor elnöke alatt működő büntető tanács. Székely László gazdálkodó, Kun Alfréd ügynök és Lindenfeld Jenő gazda voltak a vádlottak, akiket hamis vád büntetővel vádolt a debreceni királyi ügyészség. Mind a három különböző bünteselekmények miatt már büntetve voltak. Többek között Székely Lászlót hamis eskü bünette miatt ítélték el, míg Lindenfeld még a háboru alatti hadseregszállítási ügyből kifolyólag kapott büntetést. A mostani bünper előzményei a következők.

Kölcsönös feljelentés

Székely Lászlónak Izsó Imrével volt egy nagyobb földbirtoka Vámospércs határában. Ezt az 1918 katasztrális holdat még 1924-ben bérbe adta Székely Grósz Albertnek, aki Nagy Miklóssal együtt gazdálkodott a bérletben. A bérleti szerződés megkötésénél közreműködött, mint közvetítő Kun Alfréd és Lindenfeld Jenő. Hosszu ideig nem is volt semmi baj a bérbeadó és a bérlők között, 1926-ban azonban valami nézeteltérés támadt közöttük, amit Székely László bünvádi utra terelt. Feljelentette a bérlőket szerződésességéből kifolyólag sikkasztás bünette miatt, de polgári uton is pert indított ellenük. A feljelentésben azt állította, hogy Grósz Albert megszegte a szerződést, mert ennek ellenére nagymennyiségű szalmát adott el egy debreceni kereskedőnek s azonkívül a bérleten levő fáknak legnagyobb részét kivágatta és azokat értékesítette, viszont nem számolt el ezekről a bérbeadóval. A bünügy a debreceni törvényszék elé került, amely felmentette Grósz Albertet a sikkasztás vádja alól s ezt az ítéletet a tábla is helyben hagyta. — Ugyanakkor Grósz Albert hamis vád bünete miatt feljelentést tett Székely László, Kun Alfréd és Lindenfeld Jenő ellen, akik a feljelentés szerint részesei voltak a feljelentés megtételében.

A főtárgyalás

A törvényszék vádtanácsa vád alá és helyezte a három embert s ügyükben most tartották meg a főtárgyalást. A vádlottak és a tanúk vallomásából meg lehetett állapítani azt, hogy a vádirat szerint is — Kun és Lindenfeld a közjegyzőnél aláírtak egy okiratot, amelyben elmondták, mindazt, amit maguk is tudnak arról a szerződésességéről és sikkasztásról, amit a bérlők követtek el s ezt az állításukat hajlandók esküvel is megerősíteni akár a polgári, akár a bünügyi bíróság előtt. Később egy újabb közjegyzői okiratot állítottak ki, amely szerint, ha Kun és Lindenfeld ezt az állításukat megismétlik a bíróság előtt is, ugy mind a ketten husz-husz százalékot kapnak abból az összegből, amit a bíróság

kártérítés fejében Székely Lászlónak megítél.
Székely László a főtárgyaláson azzal védekezett, hogy ő nem beszélte rá vádlott-társait az okmány aláírására, hanem azok maguk jöttek hozzá azzal, hogy tudnak a sikkasztásról. Ennek az aláírt közjegyzői okiratnak a alapján tette meg a feljelentést Székely Grószék ellen. Kijelenti, hogy ő maga is tud azokról a visszaélésekről, amelyeket a bérlői követtek el a bérletben, tehát nem felel meg a valóságnak a vádirat azon állítása, amely szerint ő abban a tudatban, hogy a bérlője nem bünös, tette meg mégis a feljelentést ellene. Előadta a végül, hogy Kun Alfréd a közjegyzői okirat aláírása után egy alkalommal találkozott vele s ekkor azt követte, hogy adjon neki husz millió koronát, mert máskülönben a birtokában levő közjegyzői okiratot átadja Grósz Albertnek. Székely azonban egy fillért sem adott neki.

Aki nem emlékszik

Kun Alfréd kihallgatása következett ezután, aki kijelentette, hogy nem bünös. Amikor dr. Jeney elnök egyes momentumokra nézve kérdéseket intézett hozzá, Kun kijelen-

tette, hogy nem emlékszik semmire. Az tény, hogy az aláírt bizonyos okiratot a közjegyzőnél, de ennek az aláírására Székely vette rá őt. Mikor később rájött, hogy Székely görbe uton akar eljárni Grószszal szemben, elment Grószhoz, majd ennek ügyvédje kíséretében a közjegyzőhöz és ott egy másik okiratot írt alá, amelyben megcáfolta azokat az állításokat, amelyek szerint neki is tudomása lett volna Grószék szerződésességéről és sikkasztásáról. Vallomása egyébként teljesen összefüggéstelen és zavaros volt úgy, hogy az elnök maga is megjegyezte, hogy feltűnő ez az örökös „nem emlékezés.” Erre viszont Kun Alfréd jelentette ki, hogy mikor jegyzőkönyvet vettek fel, hideg volt és ő ilyenkor meg van zavarodva, és nem emlékszik semmire. Az elnök megkérdezte, hogy most is meg van-e zavarodva, mire kijelentette, hogy most nincs. Ennek ellenére azonban rendkívül zavarosan beszélt. A Grószék elleni bünügyben tett vallomásának egyetlen mondatára sem emlékszik vissza.

Végül Lindenfeld Jenő vádlottat hallgatta ki a bíróság, aki azt adta elő, hogy ő csak szinleg ment bele a közjegyzői okirat aláírásába s később erről értesítette is Grószékát. Ő sem érzi magát bünösnek. Több tanút hallgattak ki ezután, akik nagy részben terhelő bizonyítékokat szolgáltatottak a vádlottak ellen. Mint-hogy azonban a tanuvallomásokkal még nem lehetett elbírálni az ügy lényegét, a törvényszék elnapolta a főtárgyalást és elrendelte új tanúknak a beidézését és iratok beszerzését. A következő tárgyalás januárban lesz.

Általános érdeklődés nyilvánul meg a vasárnapi iparos nagygyűlés iránt

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel tartja meg az ipartestület a KÉKOSZ-szal együttesen, nemkülönben a többi érdekképviseletek részvételével az iparosa nagygyűlést. E nagygyűlésnek, mint már közöltük, első igen fontos tárgya a magyar ipar támogatása és a köztudatba való átvitele lesz. Használóképpen a „Magyar Hét” akciójához, ez alkalommal is a magyar gyáros, a magyar iparos és a magyar munkás által előadott cikkek propagálása lesz a főcél. — Amint a „Magyar Hét” alkalmával országsszerte elhangzott a magyar ipar, a magyar termelés védelme és felhívás az egész magyar nemzet minden egyes társadalmi rétegének is ismételt felhívás lesz a társadalom minden rétegéhez, hogy a magyar munka megbecsülését szent célként tartsa szem előtt és ne csak szóval, hanem tettel is bizonyítsa be annak megbecsülését.

Időszerű a vásárló közönség minden rétegének felhívása különösen most, amikor közeledünk karácsony ünnepéhez. Aki magyarnak vallja magát és aki a magyar nemzet gazdasági erejét nem akarja gyengíteni, az mindennemű

vásárlásánál gondoljon elsősorban arra, hogy igényeit eskis magyar áruval fogja kielégíteni és aik ezt betartja, az nemcsak hazafias cselekedetet követ el, de amellett a sok éhez, munkátlan iparosnak és munkásnak egy-egy falat kenyert is juttat és csillapítja a megélhetés óriási gondját. Ha a közönség teljesíti nemzeti kötelességét és vásárlásainál kerüli az idegen áruk vételét, akkor előbb-utóbb elkövetkezik az az idő, amikor nem kell inségakciót megindítani, amikor inségadó nem lesz és amikor a népkonyhák fejlesztésére szükség nem lesz.

Gyáraink, iparosaink és szakképzett munkásaink készek a minden igényt kielégítő ipari cikkek előállítására, csak legyen kinek. Közönségünket tehát arra kell nevelni, hogy a felajánlott és rendelkezésre álló munkakésziséget igénybe vegye és tőljen el attól a felületes és rossz szokásától, hogy a külföldi árukban látja meg igényének kielégítését. A magyar iparost és a magyar munkást külföldön jobban megbecsülik, mint saját magunk.

A vasárnapi nagygyűlés ezzel fog foglalkozni, mely nagygyűlésre a társadalom minden rétegének megjelené-

sét kéri. Ugyanakkor folytatódagasan a nagygyűlés foglalkozni fog az iparosok és kereskedők általános gazdasági helyzetével is, mely helyzet oly mostoha és kiláthatatlan, hogy az iparos és kereskedő társadalom nem nézheti tétlenül lassu, de biztos pusztulását.

Nemcsak az iparosok, de a kereskedők érdeke is, hogy ezen a nagygyűlésen impozáns számban résztvegyenek s meghallgassák az előterjesztendő kívánásokat, amelyek alkalmasak volnának az iparosok és kereskedők gazdasági helyzetének javítására.

Az eddigi érdeklődésből ítélve, a nagygyűlés kiemelkedő esemény lesz Debrecen gazdasági életében, melynek nyugodt és méltóságos lefolyása mellett kell, hogy az illetékes körök a két nagy társadalom megmozdulásából a szükséges tennivalókra kötelezettséget érezzenek.

KÖZÉRDEKŰ LEVÉL

Válasz egy sestakerti lakosnak

A „Debreceni Polgár” december 11-iki számában „Egy 5 pengős sestakerti” aláírással nyílt levél jelent meg, melyben az aláíró azt ajánlja a polgármesternek, hogy a Sestakert rendezésével felmerülő költségek ne a telkek nagysága, hanem azok értéke alapján osztassanak fel a telektulajdonosok terhére, vagyis — ahogy ő írja — „a telkek értékével egyenletes legyen a telkesek terhe”. Helytelennek itéli, hogy például a Vilmos császár-uti és Simonyi-uti 25 pengős telkek tulajdonosai a rendezés költségeiből telkekük nagysága arányában vesznek részt, éppen úgy, mint az 5 pengős „füfali” telkek, nem pedig a telkek értéke arányában. Szerinte ez volna az igazság.

Nézzünk a szemébe ennek az igazságnak! Én Simonyi-uti telektulajdonos vagyok. Nekem már van utcám, nincsen szükségem semmiféle rendezésre, mégis telkem minden öle után 1.40 pengőt kell fizetnem, hogy tisztelt „füfali” birtokostársam a füfali helyett szép széles új utcát, új frontot, parcellázási lehetőséget és ezek tetejében 30 éves adómentességet kapjon. Mindezeket az előnyöket ő kapja, de az árát fizessem meg én és Simonyi-uti és Vilmos császár-uti birtokostársaim! Az előnyöket szépen eltemni, de a terheket a más vállára tolni, — ez olyan ujjafa divatos igazság, amelyből nem kérünk.

Egy 25 pengős sestakerti.

Keltetőgépek műanyag

Bészler Lajosnál a Csonkatorony mellett.

Nagy karácsonyi vásár

magolcsai NAGY MIHALY
Debrecen, Piac ucca 37. szám.

Debreceni Első Takarékkal szemben
(A csonkatorony mellett.)

Pártoljuk a hazai ipart!

Ingek, nyakkendők zoknik nyaksálak feltűnően olcsó árakban!

Női kalap és uridivattelek óriási választékkal

áll (vételkényszer nélkül) divatkülönlegességekben a nagybecsű vásárlóközönség rendelkezésére.

Prima keménykalap 8.50
Puhakalap 5.50
Gyapjonyaksál I-a 1.90

Avarescu és az oláh király afférja

Bukarest, december 11.

Politikai körökben nagy feltűnést keltett Avarescu marsallnak a párt végrehajtóbizottsági ülésén tett kijelentése, amelynek legfontosabb része így szól:

— Én már egyszer elhagytam a parlamentet Ferdinánd király uralodása alatt. Akkor a király magához hívatott és háromórás beszélgetés után becsületességére jelentette ki, hogy mindazokat az okokat megszünteti, amelyek engem arra kényszerítettek, hogy a Házból kivonuljak. Ma egészen másképpen történik minden. Magántitkár utján szólítottak fel bennünket, hogy térjünk vissza a törvényhozótestületbe, annak ellenére, hogy a trónbeszéd kívánságainkkal homlokegyenest ellenkező dolgokat tartalmaz. Ki tudja ezek után, mit hoz a holnap?

Jó árú legolcsóbb
Kontsek Divatruházában

RADIO

Budapest, D. e. 9.15: A m. kir. József Nádor 2. honvédtudományi zenekarának hangversenye. — Karmagy: Szegő Sándor, 9.30: Hírek, 9.45: A hangverseny folytatása, 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarországi és németországi, 12: Déli hangverseny az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, 12.05: Szalonzenekari hangverseny, Karmagy: Forth István, 12.25: Hírek, 12.35: A hangverseny folytatása, 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, 2.30: Hírek, élelmiszerárak, 3: Piaci árak, árfolyambírek, 4: Szanti Aladár meséi, 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek, 5: Tót-magyar nyelvoktatás, (Ernyey József dr.) 5.25: Radosné Boch Hilda bécsi dalokat énekel sztrammelzene kíséretével, 6.15: „Barabás Béla”, Felolvassa: Gyula diák, 6.45: Gyorsírótanfolyam (Szlabey Géza), 7.30: A „Rádió Élet” felőljaja, — 8: Régi magyar táncok, Előadja a m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar, Karmagy: Berg Ottó, — Utána, körülbelül 9: Pontos időjelzés, hírek, 9.15: Zongora-gordonkaszonáták, Előadja: Forénesik János, a m. kir. Operaház karmagya és Csuka Béla, a m. kir. Operaház magángordonkása, 1: H. Eccles: Szonáta: Largo; Allegro con spirito; Adagio; Vivace, 2: Kodály: Szonáta; o. 4.: Fantasia; Adagio di molto; Allegro con spirito, — Utána: Időjárásjelentés, — Majd: Magyar líra és cigányzenekarának hangversenye a Dunapalota-szállóból, 11: Gramofonhangverseny.

Részletes és külföldi műsor a heti rádió mellékletünkön.

Szőlőkaróval leltették és kiraboltak egy jómódu hajdusámsoni gazdálkodót

Rablógyilkosság kísérlete és rablás büntette címén eljárás indult Mátyás István gazdasági cseléd ellen

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Vakmerő rablógyilkossági mérénylet történt december elseiéről másodikára virradó éjszaka Hajdusámson községben. Mátyás István 22 éves gazdasági cseléd, aki vitéz Oláh Sándornál volt alkalmazásban, december elsején este elment a szövetkezeti korezmába, ahol végre elkezdett borozgatni. Közben észrevette, hogy a szomszédos asztalnál ül egy meglehetősen gazdag ember, akiről később kiderült, hogy Emődi Sándor jómódu gazdálkodó. Ez is alaposan felöntött már a garatra és amikor egy ízben kivette a pénztárcáját, Mátyás meglátta, hogy a tárcában igen jó zsákmány kínálkozik. Erre ravasz tervet szőtt. Elhatározta, hogy meglepi kívül Emődöt és amikor egy alkalmas pillanat kínálkozik, a már előre elkészített hatalmas karóval agyonüti Emődöt és elveszi tőle a tárcát a pénzzel együtt. Fizetett és eltűzött a korezmából. Hazament a lakására és ott az udvarról felkapott egy hatalmas szőlőkarót, s azzal a korezma felé indul. Ott megbírt nagy titokban és les'e, mikor jön ki Emődi a korezmából. Éjfél körül Emődi is megunta az ivást és tántorogva, részegen indult hazafelé. Mátyás egy ideig szemmel kísérte, majd óvatosan utána indult a kezében a karóval. Pár perc múlva tervet változtatott és hozzácsatlakozott Emődihez, akivel be-

szédbe elegyedett. Percekig haladtak együtt az uton s Mátyás még támogatta is Emődöt, aki aig bírt a lábán állni. Amint a református temetőhöz értek, ahol Emődi le akart térni a másik útra, Mátyás hirtelen a részeg ember mögé került és felragadta a karót, egy hatalmas ütessel leterítette Emődöt, aki eszméletlenül esett össze a sáros, hideg kővön. Mátyás azonban nem elégedett meg ennyivel, hanem az eszméletlenül fekvő ember fejére még négy hatalmas ütést mért, majd fejére hajolt, hogy van-e még benne élet. Amikor látta, hogy Emődi már nem lélegzik, nyugodtan a zsebébe nyúlt és kivette onnan a pénztárcáját, majd hazament, otthagyva az áldozatát. Otthon megszámolta a tárcában talált pénzt, amely harmincegy pengőt tett ki. A tárcát elégette a tűzhez a karót pedig kidobta a szőlőskertbe.

Emődi másnap ébredt fel részeg álmából és kábultan ment hazafelé. Otthon a családtagjai rémülten látták, hogy Emődinek csupa vér a feje. A gazdálkodó azonban semmi féle felvilágosítást sem tudott adni arról, hogy ki támadhatta meg. — Csak annyira emlékszik, hogy a korezmában ivott. Reggel a vízben, sárban ébredt fel. Seitelme sem volt arról, hogy valaki kísérte a korezmából és leütötte a temetőnél. Napokig nyomoztak családja uton a tettes után, de eredménytelenül. Végül is

a csendőröknek is jelentést tettek, akik nagy erővel láttak hozzá a nyomozáshoz. Ot nap múlva ez teljes eredménnyre vezetett. Feltűnt a csendőröknek az a szokatlan költsékezés, amelyet Mátyás István eszközölt a különböző korezmákban. — Holott addig szerény körülmények között élt s nem tett neki italra. December hetedikén azután ráta-ítotték és kihallgatták. Mátyás töredelmesen beismerie a tettet. Öltötte le Emődi Sándort és ő rabolta ki. A csendőrség bejárta a debreceni királyi ügyészség jogházába s dr. Preimeszbercz Ferő központi vizsgálóbíró csütörtökön hallgatta ki Mátyást, aki ezután is töredelmes beismerő vallomást tett, mire a vizsgálóbíró vizsgálati fogdába helyezte Mátyás Istvánt, aki ellen rablógyilkosság büntetőnek kísérlete és rablás büntette címén indult meg a büntető eljárás.

Lelketlen adóvégrehajtás Erdélyben

Bukarest, december 11.

A képviselőház csütörtöki ülésén Kónert Arthur szász képviselő az erdélyi adórekvizíció ellen tiltakozott és felhívta a pénzügyminiszter figyelmét a végrehajtók lelketlen munkájára. A paraszok feje alól az utolsó párnát is kiveszik a végrehajtók és nem tűnnek egy napi halasztást sem. Kérte a pénzügyminisztert, lépjen közbe erélyesen s tiltsa meg az adók kegyetlen behajtását.

HIRDETMÉNY

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium 119.646—1930. VII. a. sz. rendeletére, Debrecen sz. kir. város adóhivatala ezton értesíti az érdekelteket, hogy a dr. Miklós Ármán, Friedländer Márton, Debrecen sz. kir. város, Kenyeres Károly, Wolf Lipót és fia debreceni megváltott ingatlanaira, továbbá Harstein István, Bilkei Kövesdi Imre debreceni vagyonválságos földjeire vonatkozó árleszállítás iránt beadott kérelmeket, a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium nem tartotta teljesíthetőnek.

Debrecen, 1930 december 5.

Városi adóhivatal.

40.068—1930. I.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Kiadó városi üzlethelyiség. A Simonffy-u. 2. sz. alatti bérházban a Csillag testvérek bérletében álló 3. számú sarok üzlethelyiség 1931. évi február 1-től 1934. évi április 30-ig terjedő időre bérbeadó.

A bérbeadás tárgyában f. évi december hó 19-én d. e. 9 órakor a városi háza tanácstermében nyilvános szóbeli árverést tartunk.

A kikiáltási árat is feltüntető árverési feltételeket a városi háza I. em. 55. számú hivatalos helyiségben naponta 12. és 14. óra között meg lehet tekinteni.

Debrecen, 1930 december 8.

Folgármester.

Nyomtatványokat

a legpontosabban, izléses kivitelben és jutányosan készít a

Magyar Nemzeti Könyvnyomda

Telefon 3-47. szám.

Modernül berendezett könyvkötészetünkben mindenféle könyvkötészet és hordósmunkák pontosan készülnek.

Debrecen, József k.r. herceg-utca 16. sz.

KARDOSLÁSZLÓ

vászon- és kelengyenagykereskedése

DEBRECEN

KOSSUTH-UTCA 9.

Alapítási év 1831.

Selejtes árunk nincs!

MIÉRT IS CSUPA ELSŐRENDŰ ÁRUKKAL RENDEZZÜK IDEI NAGY-SZABÁSÚ, JUBILEUMOT MEGELŐZŐ

99-ik Karácsonyi vásárunkat!

Árakat itt nem közlünk, mert ár minőség nélkül csak megtévesztésre alkalmas. Cégünk nemcsak árakkal versenyez, hanem minőséggel is. Ellenben áraink olcsóságáról személyesen meggyőződhetik kirakatainkban vagy az üzletben.

Rendkívüli kedvezmények csak december 31 ig

zsebkendőkre, harisnyákra, zsúr- és kávé terítékekre, visszamaradt szoncikkre, minden maradékra, seiyem fehéreműre és fehéremű anyagokra. — Férfi ingekre külön karácsonyi ajánlat.

HASZNOS AJÁNDÉK TAKARÉKOSÁGOT JELENT!

CSAK JÓ LEHET IGAZÁN OLCSÓ!

SZIGORUAN SZABOTT ÁRAINK AZ ÖN ÉRDEKÉT SZOLGÁLJAK!

HIREK

1930 december 12. (péntek)
Prot.: Gabriella. Kath.: Ottila.

IDŐJÓSLÁS:

Hazánkban a csapadék általános volt. Nagyobb mérvű csapadék esett a Dunántúlon, ahol sok helyütt havazott. Szentgotthárdon 38, Keszthelyen 33, Győrött 28 milliméter csapadékot mértek. Az ország keleti felében az eső 5 milliméteren alul maradt és a hőmérséklet magasabb.

Budapest 11-én délelőtt a hőmérséklet 5 fok Celsius, a tengerszintre redukált légnyomás pedig 752 milliméter.

Jóslat: Lechapódások várhatók továbbra is fagypont körüli hőmérséklettel.

Kápolnaszentelés Nyilastelepen. A nyilastelepi katolikus iskolánál már a megépítésnél úgy tervezték, hogy a tanteremben alkalomadtán lehessen szentmisét mondani s ebből a célból oltárt felállítani. Amit akkor elterveztek, most végre meg is valósul: vasárnap, december 14-én már fel is szentelték az iskolakápolnát. Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. A nagy esemény iránt a nyilastelepi katolikus hívek körében igen nagy érdeklődés mutatkozik s a jelekből ítélve, a felemelő egyházi aktuson résztvesz a környék katolikus maradvék nélkül. A szentelés szertartása pontban 10 órakor kezdődik, amely után a főpásztor szentmisét celebrál és szentbeszédet mond. A szép egyházi ünnepre sokan mennek ki a városból is, hogy tanúi legyenek a nyilastelepi jó hívek nagy örömeinek.

Hajdumegyei gazdasági cseléjek kitüntetése. A földmivelésügyi miniszter értesítette dr. Hadházy Zsigmond főispánt, hogy több debreceni és hajdumegyei gazdasági cselédnek, akik hosszú idő óta hűségesen szolgálnak egy gazdánál, kiüntetést és pénzügyi adományozott, Kányási István, Balmazújváros, Serdült István Tetétlen, Kiss János Debrecen, Balla Sándor Hajdúszoboszló, Szabó Márton Hajdúszoboszló, Kesseri István Hajdúszoboszló, Bene János Egyek, Koczka János debreceni földművelésügyi cselédnek egyenként 100 pengő készpénzügyi adományban és elismerő oklevélben. A kitüntetéseket ünnepélyes keretek között fogják elismerni.

Eltűnt nyomdász. A debreceni magyar társadalom egyik köztisztelőjének álló munkástagja, Sarkady József betűszedő két évig tartó súlyos szenvedés után huszonhat éves korában meghalt. Az eltűnt mintaképe volt a kötelességtudó, hivatásukat odaadással s kiváló szakértelemmel teljesítő tagjainak. Halála széles körben keltett általános részvétet. Temetése ma, pénteken délután 3 órakor lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából a római katolikus egyház szertartásai szerint. A gyászbeszéd a magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők egyesületének debreceni kerülete külön jelentést adott ki.

Nincs gondja Karácsonyra, ha a Csipke-áruházban vásárol. Kossuth-utca 4.

Az itélőtábla elnökének nyilatkozata. A Csokonai-színházban bemutatásra került „Légy jó mindhalálig” színdarab bemutatásáról szóló beszámoló kapcsán olyan hírlapi közlemény is megjelent, hogy a darab szerzőjét, Móricz Zsigmond író a királyi Tábla elnöke üdvözölte volna. A királyi itélőtábla elnöke annak megállapítását kéri, hogy a színdarab bemutatásakor Móricz Zsigmond író nem ő, hanem dr. Perjessy Mihály tanácselnök, mint a Színpartoló Egyesület elnöke üdvözölte.

Az idegenforgalom és a revízió címen tart ma előadást a KIE-ben dr. Torda Balázs. A KIE Szabadegyetemén ma este fél 7 órakor tartja meg előadását „Az idegenforgalom és a revízió” címen dr. Torda Balázs, a Kereskedelmi és Iparkamara tisztviselője. Már idáig is hatalmas érdeklődés kísérte a KIE Szabadegyetem előadásait, melyben az előadók mindig aktuális problémákat vetnek fel, amelyek a közönséget elsősorban érdeklik. Debrecenben ilyen probléma az idegenforgalom és legfőképpen a revízió, mely a nagyközönséget, mint tudjuk is, mintha érdekli. Az előadás este fél 7 órakor kezdődik, melyre semmiféle belépődíj nincs.

Az Erdélyi Múzeum legújabb száma rendkívül gazdag tartalommal jelent meg. Tavasz Sándor „Magyar tudományos törekvések Erdélyben” címen írt vezető cikket, még Biró Venecel „Püspökjelölt az erdélyi róm. kath. egyházmegyében”, Juhász Kálmán pedig „A marosmenti hitéles helyek legújabb emlékei” címen írt rendkívül érdekes tanulmányt. Szabó Attila „Egy ismert és egy ismeretlen kuruckori ének”-ről értekezik. „Adatok az Erdélyi Múzeum-Egyesület történetéhez” című sorozatban Baross György és Kántor Lajos cikkei szerepelnek. Figyelmet érdemelnek még György Lajos és Dömötör Sándor eredeti kisebb tanulmányai és a gazdag kritikai rovat, amelyben Márton István, Bledi Géza, Mikó Imre stb. stb. ismertetői és kritikái foglalnak helyet. A 7 és fél ívnyi terjedelemben megjelenő folyóirat ma Erdély egyetlen tudományos lapja. Előfizetési ára évi 400 lek (kb. 12 P). Kiadóhivatal címe: Cluj—Kolozsvár, str. Baros L. Pop No. 5. Erdélyi közéleti felvilágosításért esetleg mutatványszám küldésért forduljanak újságunk címén dr. Pongrácz Kálmánhoz.

Egy praktikus asszony már most gondoskodik hozzátartozói részére karácsonyi ajándékok beszerzéséről. Ilyen olcsó, praktikus és szép tárgyak elkészítésére vonatkozólag jó utbaigazítást és oktatást ad a Singer-varrógép részv. társ. helyiségeiben. Piac-utca 79. szám alatt január 4-én kezdődő varró- és himzótanfolyam, melyen minden Singer-varrógép tulajdonosa díjmentesen résztvehet.

Ádventi esték a külsőségi katolikus iskolákban. Vasárnap, vagyis december 14-én újra megtartják a tervezett adventi előadásokat a kertségi katolikus iskolákban. Meg kell állapítani, hogy ezeknek az adventi estéknek egyre változatosabb programja igen nagy érdeklődést keltenek a környék katolikus lakossága körében s semmi kétség aziránt, hogy vasárnap is igen nagy tömegben sereglenek össze a hívek az egyes, kiváló előadók meghallgatására. December 14-én a következő előadók lesznek: A homokkerti katolikus iskolában Romhányi Tivadar fog felolvasást tartani. Nyilastelepen Husz Ödön főreáliskolai tanár beszél. A vargakerti iskolában Csernus Gáspár tanár lesz az előadó, a csapókeri adventi este szónoka pedig Kovács Sándor káplán, a Katolikus Figyelő szerkesztője lesz. Belépti díj egyik helyen sem fizetendő, sőt még önkéntes adományok gyűjtése sem történik. Az adventi esték kezdete mind a négy helyen pontban 5 órakor.

Eljegyzés. Somlyói Zih Ferenc és Gaál Anna (Debrecen) december hetedikén jegyet váltottak. Minden külön értesítés helyett.

Basurranó tolvaj a Hatvan-utcán. Dr. Friedmann Dezső, Hatvan-utca 31. szám alatt lakó orvos jelentést tett a rendőrségnek, hogy lakásából két darab aranygyűrűt elloptak. A briliánköves és karikagyűrűk értéke 350 pengő. Valószínűleg basurranó tolvaj követte el a lopást és a rendőrség már nyomában van a tettesnek.

Gulácsy Irén új regénye a „Pax Vobis” megjelent. Az 1000 oldalas, 3 kötetes nagy regény ára 15.— pengő. Antalfi József, Szent Anna-és Varga-utca sarok. Telefon 612.

Orvosi hír. Dr. Fazakas Sándor egyetemi magántanár, szemorvos rendel délelőtt 9—11-ig és délután 3—5-ig Piac-utca 34. szám alatt. Telefon 146.

Ismét érkezett: csipke 1 vég 98 fillér, antilop utánzat öv 50 fillér, angolos haris-harisnya 98 fillér, mosó műselyem harisnya 98 fillér a Csipke-áruházban, Kossuth-utca 4.

Bika pincevendéglőjében lehet a legjobban, legolcsóbban étkezni.

Vörös hílines címen most jelent meg vitéz Garamszeghy Sándornak nagyméretű szibériai regénye. E hadifogoly regény előszavát vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter írta. A könyv érdekességét növeli az a 113 db eredeti, különféle fogolytáborban készült felvétel, melyet szibériai rabságából sikerült Garamszeghynek hazacsempészni. A díszes kiállítású 21 éves könyv ára P 5.— Beszerezhető a főbizományos Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben, Piac-utca 8. Telefon 2—96.

Lelkiismeretes kiszolgálás Kontsek Divatáruházában

Fehértói Dániel

TEMETKEZÉSI VALLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11—85. SZ.
TEMETÉSEI

Molnár Jánosné szül. Nagy Róza esendőrtiszthelyettes neje életének 34-ik évében elhunyt. Temetése i. hó 12-én délután fél 4 órakor lesz a Kossuth-temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőbe.

A Debreceni egységspárt 21. sz. körzete december hó 13-án este 8 órái kezdettel a szokásos műsoros estélyt megtartja Bőszörményi-ut 7. sz. alatt levő helyiségében (Papolyca-féle vendéglőben), amelyre a körzet 5. párt tagjait a vigalmi bizottság tisztelettel meghívja. Zenét a körzet zenekeze szolgáltatja.

Az államsorsjáték húzása. Az 55. m. kir. jóétevényeűllami sorsjáték december 10-én megtartott sorsolása alkalmával az alábbi számokat húzták ki: A 30.000 pengős főnyereményt nyerte a 145641 számú sorsjáték december 10-én megtartott sorsolása alkalmával az alábbi számokat húzták ki:

A 30.000 pengős főnyereményt nyerte a 145641 számú sorsjáték.

A 20.000 pengős nyereményt nyerte a 32772 számú sorsjáték.

A 15.000 pengős nyereményt nyerte a 113847 számú sorsjáték.

A 10.000 pengős nyereményt nyerte a 185593 számú sorsjáték.

5000 pengőt nyertek: 81749, 161968, 2500 pengőt nyertek: 2002, 24423, 66928, 82955,

2000 pengőt nyertek: 26008, 49940, 61835, 118513, 128898.

1000 pengőt nyertek: 19423, 59029, 71291, 96341, 96434, 108104, 128834, 158880, 177732, 191644.

500 pengőt nyertek: 22887, 26873, 32557, 67889, 71714, 72784, 87682, 125081, 128637, 15838, 164145, 164697, 183824, 184534, 199208.

300 pengőt nyertek: 12458, 14807, 28607, 4305, 67314, 77407, 101465, 107528, 117955, 120034, 136401, 139546, 139546, 139648, 160930, 169185, 171887, 187510, 190326, 194032, 195798.

200 pengőt nyertek: 5934 6534 9891 13950 18644 24565 25775 312799 48506 49436 51124 51882 69278 82330 82340 89637 100242 106440 127107 132637 137 583 152200 155169 157299 158616 161242 169141 171352 171909 195721.

150 pengőt nyertek: 1152 7134 7199 7309 18891 21580 29350 39062 40884 48229 49163 52577 55266 69256 82249 87355 91590 102812 104862 195705 112089 112134 114302 116212 116303 129449 1134460 135070 145006 145679 145665 151718 158132 159538 162071 167698 168777 171366 178955 180226 190472 192162 193296 195845 197339 197511 197758 198549 199838.

Kihúztak még 100, 50, 25, 10 és 5 pengős nyereményeket. A nyereményeket december 24-től március 24-ig fizetik ki V., Szalay-utca 10. szám alatt

Képeskönyvek, mesekönyvek, ifjúsági iratok nagy választékban Böhm Ferenc könyv-papírkereskedésében, Ferenc József-ut 7. Bika-szálló mellett.

Karácsonyi ajándékok csokrok, virágdiszkek utólréhetetlen izléssel készülnek „Rózsa” virágessarnokban. Piac-utca 24.

Karácsony előtt ha készpénzzel vásárol, olcsó árámból 10% engedményt adok. Meutze Henrik. —

Koresolyák

nagy választékban

Tóth Gyula

üzletében.

Városház épület.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: Meissner Károly.
a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara s-titkára.

A magyar-cseh kereskedelmi szerződés

Köz tudomásu, hogy Csehország december 15-ére felmondotta kereskedelmi szerződésünket és így pár nap múlva a Magyarország és Csehország között fennálló szerződéses viszony megszűnt. Indokoltnak látniuk tehát e kérdéssel lapunk hasábjain foglalkozni és rámutatni arra, hogy a jövőben a két állam között miképpen alakulhat a kereskedelem politikai helyzete.

Az újabb szerződés kötését, illetőleg a megoldást megnehezíti az a körülmény, hogy a cseheknek a nyári folyamán felemelkedett a gabona- és az agrárvámokat, amelyeket „minimális vámtételek”-nek nyilvánítottak, ami azt jelenti, hogy ezek még szerződéses állapottal sem mérsékelhetők. Ennek következtében pl a buza váma a kétszeresre, viszont a rozs és liszt váma több, mint kétszeresre emelkedtek. Az állatvámok is hasonló mértékben növekedtek, amelyre természetesen a kivitel rentabilitását megakadályozza. A felemelt vámon kívül még olyan kereskedelmi politikai intézkedéseket léptetett Csehország érvénybe, amely szintén

a buza és liszt bevitelének megnehezítésére szolgáltak. Törvényt hoztak ugyanis a kötelező árlési arányról és a lisztkeverésről, amelynek értelmében külföldi lisztet csak úgy szabad forgalomba hozni, ha az 75% helyi származású liszttel van keverve. Ugyanígy megkötéseket alkalmaznak az őrlésre vonatkozólag is. A cseh parlament e törvényalkotása lehetetlenné teszi az agrártermékek kivitelét és ilyen feltételek mellett Magyarországnak nem áll érdekében újabb szerződéskötése.

Tagadhatatlan, hogy a bekövetkező vámháboru, illetőleg a kereskedelmi szerződés hiánya mindkét államra nézve hátrányos. Ha a külkereskedelmi adatokat vizsgáljuk, azt látjuk, hogy Csehország igen nagy mennyiségű iparcikket helyezt el Magyarországon, míg Csehországba ugyiszólván kizárólag agrárterméket szállítottunk ki. A hivatalos adatok szerint a csehekkel való külkereskedelmi mérleg az elmúlt két évben a következőképpen alakult:

	Érték millió pengőben						
	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Behozatal:	205.09	212.99	223.92	286.32	271.88	234.41	137.02
Kivitel:	160.46	195.79	173.55	156.72	145.18	168.55	112.51
Hány:	45.63	17.20	49.46	129.59	126.70	63.86	24.51

Az 1930. évi adatok csak az első kilenc hónapra vonatkoznak és így mutatkozik ez évben látszólag csekély hiány.

Fenti adatok tehát élénken bizonyítják, hogy Csehországgal szembeni külkereskedelmi mérlegünk passzív, vagyis Csehországból nagyobb értékű árut hoztunk be, mint amennyit oda kivittünk. Abban az esetben, ha az 1924. évtől számítjuk külkereskedelmi mérlegünk passzivitát, akkor azt látjuk, hogy Csehországra majdnem félmilliárd pengővel exportált több értéket Magyarországra, mint amennyit mi Csehországba kivittünk. Ezek az adatok azt bizonyítják, hogy Csehországra nagyobb hátránnyal jár a vámháboru, mint Magyarországra. Különösen kidomborodik ez a tény, akkor, ha az összforgalmon kívül az egyes cikkek is figyelembe vesszük. Csehországból Magyarországra főleg fűt, szenet, pamutszövetet, papírt, gyapjuszövetet, ívegárukat, pamutfonalakat hoztunk be, míg Magyarországból főleg igás- és vágóállatok, buza, liszt, gyapjú és tengeri kerület Csehországba. Meg kell állapítanunk, hogy az összes kivitelnek egy igen nagy hányada az, amit Csehország Magyarországra szállított, ezzel szemben Magyarországra a fent felsorolt mezőgazdasági termékeknek összes kiviteléből nem került olyan nagy százalék Csehországra.

Nem szabad elfelejtenünk azonban azt a körülményt sem, hogy a vámháboru bekövetkezése esetén Csehország a fent felsorolt ipari termékei részére igen nehezen fog tudhatni olyan piacot találni, mint Magyarországra, míg mi az eddig Csehországra irányuló agrártermékeinket könnyebben tudhatjuk majd el-

helyezni, különösen akkor, ha ezt azokba az államokba fogjuk szállítani, amelyekből ezzel szemben a cseh áru helyett fogjuk beszerezni iparcikkeinket.

Tagadhatatlan, hogy a vámháboru mindkét államra nézve különösen pillanatnyilag káros kihatással lesznek, azonban hangsúlyozottan meg kell állapítani, hogy aránytalanul nagyobb az a veszteség, ami Csehországot fogja érinteni ebből kiindulva.

Reméljük és hisszük, hogy ennek tudatában és figyelembevételével fognak az érdekléviseletek kiküldöttei a csehekkel tárgyalni, illetőleg annakidején a hivatalos szervek esetleg az újabb szerződést megkötöni. M. K.

A Tiszántúli időjárása

Dacára a korán beállott október eleji fagynak, a tél még mindig nem akar megjönni. Az egy-két napos átmeneti hidegrefordulás után még mindig újból megenyhül az idő, s bár ma már december közepe felé járunk, a nappali felmelegedés nem tagít a 10 foktól s alig van éjszaka fagygal. Az elmúlt november hónapban mindössze 8 ízben volt fagy s a jelenlegiben is még eddig csak 4 éjjelen szállott a hőmérséklet a fagy-pont alá.

Mé volt az oka az eddigi enyhülésnek? A nyugatról egymást követő ciklonok, — válaszolhatnánk röviden. Ciklonok tudvalevően olyan lég-örvényt jelentenek, ahol levegő áramlása magasabb légnyomású környezetből egy mélynyomású központ felé az óramutató járásával el-áramlásnak megfelelően a nyugatról felénk közeledő ciklonnak mi az elő-

Sídalán déli és délnyugati légáramlását kapiuk, amely pedig rendszeren alacsonyabb földrajzi szélességek melegebb levegőjét szállítja felénk. Ellentétben a ciklon hátoldali északi áramlásával, mely viszont ép a magasabb földrajzi szélességek hidegebb levegőjét juttatja hozzánk. Ha már most ezek a ciklonok igen sűrűn követik egymást, akkor a hátoldalon az északi légáramlás csak átmenetileg tud érvényre jutni, sőt ennek a szárnyain aránylag csak kisebb tömegű hideg levegő jut csak hozzánk, mert a hátoldali levegő behatolását nyomom követi az újabb ciklon előoldali déli légáramlása, mely hamarosan eltakarítja a hideg levegő maradékait. Olykor azonban, mint a most elmúlt napokban is, még ennél is szerencsésebben alakulnak a viszonyok. A fent vázolt folyamat ugyanis csak akkor játszódik le, ha a dél és északi légáramlások váltakozásával, ha a ciklonok pontosan nyugatról keletnek haladnak, — igen gyakori eset azonban az is, mikor nyugatról elindulva pályájukat északra veszik s így Európa dél felében állandósítanak egy délről északra irányuló légáramlást, mely azután nálunk olykor olyan kellemes enyhe időjárást okoz télen,

hogy a tavasz előttét kápráztatják elénk. Ebbe a tévhitbe azonban nemcsak mi, emberek esünk bele, hanem a nálunk sokkal biztosabb érzékkel rendelkező növények is, melyeknek kései virágzásáról innen is, onnan is érkeznek hírek.

Jelenleg a helyzet épen átalakulás állapotában van. Egy, az Adrián kialakult ciklon előoldala gondoskodott eddig a meleg levegő szállításáról, s a hőmérséklet ennek megfelelően napokon át 10 fok fölött is volt, a ciklon hátában azonban hideg levegő van. A mai nap folyamán ebből már hozzánk is eljutott egy kevés, úgy, hogy ma nem is emelkedett már a maximum olyan magasra, mint tegnap, alig haladta meg az 5 fokot. A hideg levegő behatolása Ausztriában, Nyugatmagyarországon és általában a középhegységek lejtőin hó alakjában ment végbe. — Valószínű, hogy a hőmérséklet további süllyedéssel ez nálunk is be fog következni, s tekintve, hogy friss sarki levegő behatolására is van kilátás, hirtelen és erősebb fagyok keletkeznek, vagyis más szóval rövidesen beállhat a komoly tél. Debrecen, 1930 december 11.

Dr. Berényi Dénes,
egyetemi tanársegéd.

Gyenge irányzat a terményföldszén

Harminc fillérrel leszálították a lisztárak

A liverpooli tőzsdéről félpenny ár-lemorzsolódást jelentettek és ez az irányítás kedvezőtlen hatással volt a gabonaföldszén kialakulására és így a határidőüzleti forgalomban, mint a készáru piacon kisebb árlemorzsolódást idézett elő. A határidőüzleti forgalomban a buza általában üzletellen és mivel likvidációs nap van, az árukinálat még erősbödött. Ennek tulajdonítható, hogy a buza ára átlag 10 fillérral visszaesett. A rozs is gyengült és első kurzusában 10 filléres veszteséget tüntetett fel, amelyből azonban a tőzsdéidő későbbi folyamán egy nagyrész megtérült. A tengeri irányzatú tartott. A határidőüzlet első kötése magyar búzában márciusra 15.37, májusra 15.26, magyar rozs márciusra 9.86—9.92. A tengeri májusra 16.62—12.61 pengő.

A készáru piacon valamivel élénkebb volt az üzlet, mert a malmok ugyan nem vásárolnak, de az árbitrázs az alacsonyabb árfolyamok mellett nagyobb vételi késziséget tanúsít. Hír szerint Svájcban nagyobb érdeklődés mutatkozott gyengébb fajta magyar buza iránt, melyet keverési célra, bucsi paritással 12.86 svájci frankért vásárolnak. A rozs üzlet tartott. A takarmány piacon üzletelenség mellett tartott az irányzat. A magpiac üzletellen.

A lisztárakat a malmok általában 30 fillérrel leszálították, kivéve a 8-as takarmánylisztet, amelynek árat változatlanul hagyták.

Zürichi zárlat

Budapest 90.26, Berlin 123.08, Newyork 515.80, London 2505.87 és fél, Páris 20.28, Milano 27.03, Prága 15.30 és fél, Belgrad 9.12 és háromnegyed, Bukarest 3.06 és egynegyed, Bécs 72.62 Amsterdam 207.80.

Valutaárfolyamok

Egy angol font 27.65—27.80, száz cseh korona 16.86—16.98, száz dinár 10.03—10.11, száz dollár 568.65—571.65 száz francia frank 22.35—22.65, száz hollandi forint 229.70—230.70, száz lengyel zloty 63.80—64.20, száz lei 3.36—3.40, száz lira 29.75—30.05, száz német márka 136—136.60, száz osztrák schilling 80.30—80.70, száz svájci frank 110.45—110.95 pengő. A nemesfém piacon a huszoronás aranyat 23—23.20, az ezüst egykoronás aranyat 28.20, az ezüst egykoronást 0.25—0.27,

a forintost 0.70—0.72, az ötkoronást 1.34—1.38, a szímarany grammját 2.2—2.10, a platina grammját 4—4.50, az ezüst kg-ját finomság szerint 45—47 pengővel jegyezték.

Debreceni terményárak

Buza 11.80—12.5 és boletta, kétszeres 9.80—10.00 és kétszeres, rozs 6.20—7.00 és boletta, zab —, arpa 10.50—11.00, 10 tengeri 10.50—11.00, új tengeri 9.50—10.00, csövestengeri 6.50—7.00, lucerna 4.50—7.00, széná 3—5.50, lóhera 5—5.60, alomszalma 1.60—2.00, rozs-szalma 2.50—2.80, zsupszalma kéve 10 fillér, cukorrépa 1.70—2.00, takarmányrépa 1.20—1.40, krumpli fehér 3—7.00, krumpli rózsá 9.12.00, káposzta 100-za 4—10.00.

Méhészek figyelmébe. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara méhészeti szakosztálya minden hónap második és negyedik péntekjén méhészeti szakelőadást rendez. A legközelebbi előadást dr. Orósi Pál Zoltán tartja: „Mit várhatunk az idei téltől telelés szempontjából?” címmel, december 12-én, d. u. at órákor, a Polgári és Gazdakör új helyiségében, a püspöki bérpalotában, III. kapu, I. emelet 16. ajtó. Az előadás díjtalan, minden érdeklődőt szívesen lát a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara.

Chicago terményföldszénárak

Mai zárlat cent bushel	Előző zárlat cent bushel
Csikágó, december 12.	
Buza	
Dec. 77.125	77.25—77.375
Márc. 79.25	79.35
Május 81.125—81	81.125—81.25
Tengeri	
Dec. 72.25	72.125
Márc. 74.75	75.25
Május 76.75	77.50
Zab	
Dec. 31.375	34.875
Márc. 35.50	35.875
Május 36.50	37
Rozs	
Dec. 47.375	47.75
Márc. 47.75	48
Május 48	48

Még hirdetésben is szolid
Kontsek Divatáruháza

SZINHÁZ-MŰVÉSZET

Fényesen sikerült a Zeneiskola tanárcsapatának hangversenye

Hubermann Broniszláv napokban tartott hangversenye után azt hittük, hogy az idei hangversenyszorozatban nagy írt hogy maga után. Tegnap este a Bika dísztermében tartott nagyszabású hangverseny fényesen rácsújt erre a ténylegre. Nem Hubermann értéke lett kevesebb, de a mi helybeli művészeink lettek az előadásukkal nagyobbak és közelebb jutottak a lelkiállásukhoz. Sokszor hangoztattuk s újra alá-huzottan ki kell jelentenünk, hogy régi bűnünk az, miszerint nemzeti és helyi nagyjainkat és értékeinket nem szoktuk eléggé megbecsülni. Azt is többször megirtuk, hogy Budapest és a külföld fényének sütkérezésében nagyon sok szívünkhoz közelálló szerény, de annál nagyobb tehetségeket nem veszünk észre, vagy tudásukat nem értékeljük eléggé. A zeneiskola tanárcsapatát lehet, hogy éppen ezeknek az okoknak alapján ritkán lép önállóan a hangversenypódiumra s talán most sem látunk volna ilyen grandiózus műsor keretében ennyi nagyszerű és kiváló művész-szereplőt együtt, ha nem arról lett volna szó, hogy az inségesek nyomorának enyhítésére, mint egy szív, egy lélek sorompóba kell állni. Azokért adták legszebb tudásukat, azokért szállt magasba a zene hangjainál nemes lelkük és művészetük, azokért pirultak ki nemes vetélkedésben az arcok s azokért tudtak ilyen komoly és értékes művészetrel minden ellenszolgáltatás nélkül nekünk annyi gyönyörűséget szerezni. Dícséretre legyen mondva Debrecen minden szépért és jóért lelkesedő közönségének, megértették a zeneiskola hívó szavát, nem késték fillérjeikkel a szegények nyomorát enyhíteni s nemcsak a Bika hatalmas dísztermét töltötték meg zsufolásig, de őszinte és frentikus tapsal jutalmazták a művészek minden számát.

A hangversenyt Volkmann: B-moll zongoratriója nyitotta meg, amelyet zongorán dr. Darkó Jenőné Simonffy Irén, hegedűn Buza Gábor és gordonkán Eisler Mihály nemes művészetrel, meleg szívvel, nagyszerű összeforrottsággal nagy sikerrel adtak elő. Höchtl Margit, hazánk egyik legértékesebb, külföldön is elismert zongoraművésze az általunk többször méltatott könyved s mégis bravuros technikára épített intelligens s kiforrt művészetrel Chopin: F. moll Nocturno, Sauer: Nyárialevelek, Verdi—Liszt: Rigoletto Fantáziáját játszotta. Eisler Mihály az irigyek által annyiszor gáncsolt, komoly művészi körökben azonban annál inkább elismert nagyszerű pedagógus, szerény, de annál kiválóbb gondokaművész, Szabó Emil zeneszerző s nagyszerű pianista zongorakísérete mellett nagy siker és osztatlan elismerés mellett játszotta Gortemann: A-moll Gordonkaversenyét.

Szünet után bájos fiatal leányarcok s reményteljes, igyekvő gyerekek jelentek meg a színpadon s helyezkedtek el lázas igyekvéssel a zenekari pultok mögött, hogy egyrészt, mint kísérők eleget tegyenek annak a kívánságuknak, hogy tanáraik koncertjét kísérik, másrészt pedig mint önálló szereplők Schu-

bert örökszép B-dur szimfóniájával szerezzenek maguknak és a zeneiskolának megbecsülést és gyönyörűséget a közönségnek. Ha nem halottak volna is őket olyan szépen, nagy zenekaroknak is díszére való nagyszerű kidolgozásban és előadásban, precíz technikai fölkészítéssel a művek minden szépségét és zenei effektusát kidomborítva, olyan színesen és bájosan játszani, — maga a megjelölésük is kedves lett volna nekünk. Mennyivel inkább megérdemelték azt a meleg tapsot, amelyet a közönség olyan bőkezűen ontott feléjük! A zenekarból, mint tudásukhoz méltó nagy mesterek, emelkedtek ki tanáraik, a szólisták s művészi játékkal mintegy koronázták és csillogó diadémot helyeztek a nagyszerűen előadott művekre.

Az első szám Mendelssohn: Ének-koncertje volt, melyet a zenekar kíséretével Hoór-Tempis Erzsébet, a közszeretben és megbecsülésben álló nagyszerű ének-művésznőnk az ő nemesen csillogó hangjával s nagyszerű énektechnikájával briliánsan és bravurosán énekelt. A nagy sikerrel előadott szám után Buza Gábor és Z. Csanak Mária álltak a vonószenekar elé s Bach örökszép rithmikailag és zeneileg rendkívül nehéz és éppen ezért ritkán hallható Bach: Kettős hegedűversenyét játszották olyan szárnyaló lendülettel, komoly bachi interpretálásban, nemes tónussal s olyan sikerrel, amely világnagyságoknak is ritkán jut. Különösen a középső tétele, az Andante, szinte lenyűgözte a közönséget. Mindketten megérdemelték a közönség elismerését. Utóljára a zenekar önálló számmal, a Szimfóniával szerepelt, melyet, ugyancsak a többi zenekari számokat is, Forray István temperamentummal s nagy gondal vezényelt; különösen meglepte a közönséget az, hogy karmesteri pályája minden rejtett szölamot napfényre hozott. A különböző szerzők, kiket egész korszakok választanak el egymástól, egyformán stílusosan hangzottak, ami Forray István magas zenei kulturájának az eredménye. (—)

HETI MŰSOR:

Péntek este: Légy jó mindhalálig.

Könyves Tóth Erzsinek a „Leona” című szereplőjének a darabban viselt művészi kalapjai és nyakáljai egytől-egyig az ANNY-kalapszalomban készültek.

Mozik műsora:

Uránia: A legszebb tangó.

— Ezer és ezer vevő győződött meg a Csipke-áruház csodálatos olcsóságairól. Mindenki siessen kihasználni. Kossuth-utca 4.

— Meséskönyvek, képeskönyvek, képfestőkönyvek, karácsonyfádiszek vására már megkezdődött, elismert olcsó gyári áron, közvetlen behozattal „Thüringiai” karácsonyfádisz gyáráktól. Springer könyv- és fényképészeti cikkek szaküzletében. Telefon 10—57.

TESTEDZÉS

Vasárnap dől el a harmadik, esetleg a második hely kérdése a Bocskay és a III. kerület között

A tegnapi tréningen kitünő kondíciót mutatott a Bocskay

A futballtudósok, statisztikusok számtalanszor átszámították már a szezon utolsó, sőt pótfordulója előtt a tabellának az esélyeit. A professzionista bajnokság első helyre az őszre el van már intézve, elintézetnek látszik a második hely kérdése is. — ha csak a Nemzeti nem okoz meglepetést az Újpesttel szemben annál nagyobb a bizonytalanság a harmadik és a hatodik hely között. A harmadik hely kérdése a vasárnap Debrecenben lejátszandó mérkőzéstől függ. Akár a Bocskay, akár a III. kerület szerez pontot, a harmadik helyre jut s ha döntetlen lenne a mérkőzés, a harmadik helyet a kerület foglalná el s rosszabb gólarányával a negyedik helyre jutna a Bocskay. Ebben az esetben persze a Ferencváros lenne az ötödik és a Sabaria a hatodik helyezett. Ha azonban kikapna a Bocskay, akkor a harmadik helyet a kerület foglalná el s maradna a hatodikon a debreceni csapat.

Nagy a tét tehát s érthető, hogy csak a nagy csapatok meccsei iránt érdeklődött a közönség olyan nagy mértékben, mint a vasárnapi meccs iránt. Nagy lesz az izgalom, erős a vetélkedés, tehát szép a sport. Ligameccsen ennyi nem forgott még kockán a debreceni csapat számára, nagyon megnövekedett tehát, hogy a kéksárgák kitünő kondíciójáról tettek tanúságot mai tréningjükön. Markos visszafoglalta helyét a jobbszélen, Horváth a bal oldalon — egyébként változatlan lesz a standard csapat felállítása. Remélhetőleg az eső nem fog kellemetlenkedni, de bizonyos, hogy a meccset megtartják, hiszen jöhet cember közepén már nem lehet olyan nagy zivatar, felhőszakadás, mint amilyen a multkor felbeszélte a két csapat mérkőzését. A meccs jegyveit a MÁV. Menetjegyiroda árúsítja (Piac-utca 56.), ahol megvásárolhatók a Bocskay jegyveit, éppen úgy, mint a Sándor Ármán cégnél. (Piac-utca 28.)

DEAC—MTSE 8:1 (3:0)

Szenzációs győzelmet aratott az egyetemi csapat tegnap délutánra előrehozott bajnoki mérkőzésén. A gólarány teljesen megérdemelt s az egyetemi csapat kitünő csatársorának jó munkáját dicséri. A mátészalkai csapat csak itt-ott árult el dicséretes kvalitásokat, veszélyes perceiben is azonban szembevetően játszott a rutin hiánya. Kár, hogy hajlamos a csapat a durvulásra és

sportszerűtlenségre. A DEAC-ban a csapat legjobb része a csatársor volt, mely a tegnapi mérkőzésen nemcsak a helyzetek kidolgozásában, hanem azok kihasználásában is jeleskedett. Moldován kitünően irányított, lendületes, okos játékaival társait is magával ragadta. Feltűnően jól bevált Pullmann a jobbösszekötőben, jó elgondolású, áttekinthető játékos, aki a kapu előtt is nagyon veszélyes. Ha tegnapi formája állandósul, hallunk még róla. A csatársor többi tagja is nagyon jó volt. A fedezetsorban Piunkösti formajavulása kellemes volt, társaival együtt biztosan tartották az ellenfél támadócsapát. A közvetlen védelem néha magára maradt s akkor kellemetlen szituációkba kerültek, de jószágukat dicséri, hogy csak egy gól esett, az is akkor, amikor már Gáspár sérülten nem volt teljes értékű harcos. A mátészalkai csapatban a kapus primitív hibák mellett szenzációs védéseket is produkált, a közvetlen védelem a sok kapott gól dacára is jól játszott, a fedezetsor volt a csapat leggyengébb része, a csatársorban Balla és Kun voltak veszélyesek. A gólokat Moldován (3), Pullmann (3) és vitéz Makády (2) szerezték.

A bíróküldőbizottság

a vasárnapi mérkőzések vezetésére a következő bírákat jelölte ki: DKASE—P. MÁV: Szabó Kálmán, BVSC—DVSC: Dittler András, DEAC—NSE: Szántó Zoltán.

Megoperálták Bárányt, Dr. Bárány István, sokszoros magyar bajnokot, Európa leggyorsabb uszóját esítörtök délelőtt dr. Humayer Károly, egyetemi tanársegéd az I. számú sebészeti klinikán megoperálta. Kioperálta Báránynak mind a két manduláját. A műtét jól sikerült. Bárány még néhány napig a klinikán marad, aztán hazautazik családjához Egerbe.

Választékban, árban

Kontsek Divatáruháza vezet

— Zongora órákat ad és csoportos magyar nótá tanítást is vállal igen jutányos áron zongoratanárnő. Cím a kiadóban.

— FAJTISZTA GALAMBOK tulajdonosok miatt okosán eladók. Apafi-utca 20. szám.

APRÓ HIRDETESEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egy-szerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre minden felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

HÁZASSÁG

Legdiszkrétebben közvetít házasságokat Hanberger újrendszerű házasságközvetítő irodája Nyiregyháza. 906

LEVELEZÉS

Barna Józsefné nővre kívánt helyre levél ment. 1291

„Nyugdíjas”

levelét későn vettem. — Elutaztam. Megállapodás újév napjára érvényes. 1288

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

sikálmazást keres, kitalál ondolól, esetleg jobb úri házaknál is végzi az ondololást. — Cím a kiadóban. 971

Több évi gyakorlattal, saját étkezőm volt, úgy helyben, mint vidékre vendéglőbe főzni ajánlkozom. Cím Főrián Lajosné, Nagy Pál utca 11. szám. 1263

Francia szabónő, ki fehérneműt is szépen varr, ajánlkozik házakhoz napi 2.50 pengőért. Urayné, Késes utca 46. szám.

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

30 éves, agilis férfi önhibáján kívül létszáncsökkenés miatt állás nélkül, 10 éves jó bizonyítvánnyal, 1000 P évadékkal pénzbeszedői, raktárnoki házfelügyelői vagy bármilyen szerény, de biztos állást vállal. Megkeresést „Török” jelíggel a kiadóhivataltba, Kossuth u. 3. k. 329

Ezer pengőig terjedő, — esetleg több tiszteletdíjjal honorálom, aki egy 40 éves, kereskedelmi érettségivel, — hosszú irodai és gazdasági gyakorlattal, német nyelvtudással bíró intelligens embernek megfelelő állást vagy elfoglaltságot szeret. Szíves értesítést „Biztos egzisztencia” jelíggel a kiadóba kérek. 1559

1000 P évadékkal 28 éves nő, ember agilis munkaeső, pénzbeszedő vagy bármily bizalmi állást vállal. „Török” jelíggel a kiadóba. 840

Fiatall női szabósegéd (férfi) szalonba vagy házhoz ajánlkozik. Cím István utca 6.

BETOLTENDÓ ÁLLÁS NŐKNEK

Egy csinos kiszolgáló leány vendéglőbe felvétetik. Külsővásártér 2. szám. 1561

Szerény díjazásért óráknyelvéseket, francia nyelvtanításokat, korrepetálásokat vállalkozok esti órákban. Szíves megkereséseket „Lelkiismeretes” jelíggel a kiadóhivataltba továbbít. 1079

Hölgyfodrászt, ki perfekt ondolól és manikűröz, — továbbá egy hölgyfodrász tanulóleányt felveszek. Piac utca 60. Hölgyfodrász.

BETOLTENDÓ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Kifutófiú szommal felvétetik Burg Izsó fényképésznél, — Szent Anna u. 5. 1452

Asztalos tanuló fizetéssel felvétetik. Szücs Béla, Széchenyi utca 27. 1532

BUTOROZOTT SZOBA

Modern utcai butorozott szoba kiadó. Főter 79. II. em. 1259

Lépcsőházi bejárattal butorozott szoba kiadó. Piac utca 16. II. em. 4. 1534

Különbejárattal csinosan butorozott utcai cserépkályhás tiszta szoba kiadó. Kapu alatti bejárattal Lorántffy u. 42. 1175

Utcai butorozott szoba, esetleg ellátással 1-2 személynek kiadó. Püspöki palota I. em. 38. 1098

Butorozott szoba, esetleg konyhaszolgáltatással olcsón kiadó. Huszár utca 13. sz. Széchenyi utca végén. 1255

Kiadó különbejárattal utcai szép butorozott szoba. Bethlen utca 72. szám. 1287

Utcai butorozott szoba kiadó. Thaly Kálmán u. 3. sz. 1290

Csinosan butorozott szoba 1-2 személynek kiadó. Degengeldtér 3. Paszternák 1559

KIADÓ LAKÁS

Kálvintéri kétszobás, előszobás, régi, kényelmes, földszinti lakás kiadó. Kulcsár üzlete. 1289

Két parkettes tágas utcai szoba és konyha január 1-re kiadó. — Ugyanott egy különbejárattal butorozott utcai szoba rögtön kiadó. Hatvan utca 37. szám. 1558

Háromszobás lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó, Szent Anna u. 5. szám. Értekezni Batthyány utca 14. sz. ügyvédi irodában. 1079

István utca 45. I. em. 2 szoba, előszoba, konyha, világos, egészséges, villany bevezetve olcsón, azonnal kiadó. Értekezés Hunyadi utca 23. szám. 397

Modern 5 szobás II. emeleti lakás minden kényelemmel Kossuth utca 8. május 1-re kiadó. 1248

Kiadó egy udvari szoba Csillag u. 82. szám. 978

Ujjonnan festett világos, szép utcai szoba, konyha, kamara, mosóház külön padlással dec. 15-től kiadó. Apaffy utca 20.

Egy háromszobás lakás Kossuth u. 39. I. emeleten kiadó. 1261

Háromszobás fürdőszobás modern lakás azonnal is kiadó. Hatvan utca 13. 1531

Irodának, vagy orvosai renoelőknek is alkalmas több helyiségből álló Piac utcai lakás kiadó. Piac utca 42. Korzó drogéria. 1461

Két parkettes tágas utcai szoba és konyha január 1-re kiadó. Ugyanott egy különbejárattal butorozott szoba rögtön kiadó. Hatvan utca 37. 1552

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Háromszobás modern lakást keresek főutvonalon májusra. Cím a kiadóban. 1530

ÉLELMISZER, ITAL

Zamatos új ezerjő —80, 5 liternél —70, 6 rizing P 1, 5 liternél —90, Vadászánál Varga u. 35. 1491

Sajáttermésű 6 és új borok literje 68 fillér, 6 liter vételnél 66 fillér, Andrássy utca 91. 1212

Fajborok sajáttermésű alacsony áron literenként is, hordó vételnél engedmény. Arany János utca 30. 1189

OKTATÁS

Gyorsírás tanítást új rendszerrel rövid idő alatt vállalom. Cím a kiadóban. 1078

Uri gyermekeknek német játszóórát ad kitűnő eredménnyel első rangú pedagógiai képesséssel bíró bécsi óvodás tanító. Jelentkezések naponta 11 és fél 1 között Grosz tanárnál, Simonffy-u. 32. 1468

Énektanítás, Hangképzés a legelső hangtanítási módszerrel előkészítés énekvizsgára lélegzőtechnika és tükörtechnika tanítása. Jelentkezések naponta 2-6 óráig, Piac utca 40. I. emelet. Próbáért ingyen.

TELJES ELLÁTÁS

Ellátást keresek második gimnazista fiának katolikus úri családnál. Ajánlatokat Debrecen 28. jelíggel a kiadóba kérek. 1214

ELADÓ INGÓSÁG

Rádió hálózati 2x1 lámpás megbízásból olcsón eladó, Csapó 19. műhelyben. 1562

Komplett ebédő, Karinthy, Dumas sorozat, Geiger acvarell eladó. Vár utca 6. szám. 1562

Vaskályha kisebb fajta, jókarban levő, olcsón eladó. Rosenfeld, Diófa utca 15. 1543

Kifogástalan állapotban levő írógép negyedárban eladó. Cím a kiadóban. 1562

Rádió 4 lámpás elutasítás miatt olcsón eladó. Hatvan utca 18. II. emelet. 5200

Egy üvegezett fal, cégtábla, kirkatüveg igen olcsón eladó. Cím a kiadóban. 1436

Kézimunka ágyterítő, függönyök, teirtők, frakk, zsakket, ruhazekrény, tükrök, nőruha, férfi és gyermekcipők, bekötött „En Újságom eladók. Szent Anna utca 34. 1228

Eladó egy közepetmetre való szürke bunda. Vargakert, Herceg u. 6. 1554

ELADÓ ÁLLATOK

Fajtista galambok telezaporodás miatt olcsón eladók. — Apafi utca 20. szám.

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

Autófuvarozást legújabb típusban vállalom. Vigadó Mihály u. 10. sz. Telefon 9-47.

ÜZLET, MOHÉLY, RAKTÁR

Jogfolytonos korcsma berendezéssel forgalmas uton eladó. Cím a kiadóban. 1278

Egy jó forgalmas és berendezett süteke május 1-re kiadó. Boldogfalvi utca felfogadok. Szücs, Magoss Györgytér 1. 1286

Nagyállomásnál, üzlethelyiség és pince lakás kiadó. Hunyadi utca 21. 1980

Üzlethelyiség azonnal kiadó. Batthyány utca 10. 1421

Üzlethelyiség világos pinceraktárral, forgalmas helyen kiadó, bármily célra alkalmas. Fűvészkert u. 14. 2023

AJÁNLAT

Ön is legyen állandó vendégünk. Pontos kiszolgálás, olcsó árak. Boczán fodrásznál, Hatvan u. 2. szám. 1559

Buzakenyérliszt 16 fillér, cukrázsnál nullás grizes és sima lisztek, díszítőléshöz fűszerárak legolcsóbban Horvát, — Degengeldtér, Sas utca sarok. 1528

Szabni, varmi tanítók szakszerűen. Péterfia utca 25.

Ajándékol korcsolyák, alpakka evőeszközök, husegépek, bördök, alumínium edények. Nagy, vasúletében, Csapó utca 77. sz. kanyarsarok. 3921

Kardokat, bajoneteket, autók és bármilyen alkatrészeket szépen és olcsón nyílt Földvár csak, Széchenyi utca 55. Telefon 168. 2856

Óbor! Zamatos házi bor csak 50 fillér. Poroszlai utca 51. 1459

Csillárjait már nem kell szidoloznia, mert bármilyen színre galvanizál minden nagyságban, tárgyakat nyílt Földvár, Széchenyi utca 55. sz.

Ládák, dobozok olcsón kaphatók a Bárány rádióházban, Szent Anna u. 1. 1446

Gallértisztítás hófehérre magas fényűvel 7 fillértől. Legszelíben, legolcsóbban fest, mos, tisztít Libánczi Péterfia 4., keresztút. 361

Betételekre most is megadjuk a legmagasabb kamatot. Kölcsönöket olcsón folyósítunk Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezettől, Szent Anna utca 10-12 Batthyány sarok, bérpalota.

Karácsonyra szoknyaplissirozás 1 pengő, aljvarrás 30 fillér. Péterfia 25. sz.

KERESLET

Zsirsértést, elsőrendű föld öszi vetéssel együtt haszonbérbe adó három évre. Értekezni dr. Pécsi és dr. Pap ügyvédeknel, Werbőczy u. 4.

Pénzkölcsönt

keresek megbízóim részére ingatlan betétkészítésre, másodhelyre, kisebb, nagyobb tételekben, 12 százalékos kamattal. Dienes József OFB. Ingatlanforgalmi irodája, Fűvészkert utca 16.

KULONFÉLE

Elveszett XII. 8-án egy nikkell Omega óra. Kérem a megtalálót, hogy a Mandel cipőzet pénztárához beadni szíveskedjék. 1153

Két rádió eladó. Gyakorlottak fixszel és jutalékkal felvétetnek. Soltész, — Kálvintér 19. 1559

ELADÓ HÁZ

Vasutállomás közvetlen közelében, — Teleki utca és Deák Ferenc utcai sarokház, fűszerüzlet, italmérés (jogfolytonossággal), — többrendbeli lakosztályal, lakások üzlethelyiségek alapincézve, 300 szeker jég befogadására alkalmas jégveremmel, fürdőszoba, villanyvilágítás, vízvezeték lakásokban és pincékben, — raktárhelyiségnek alkalmas tágas külön termékekényserhelyzet miatt nagyon kedvezően eladó. Értekezni: Deák Ferenc utca 26. 1533

Kisebb házak kevés pénzzel 6-800 pengővel átvehető. Böszörményi, Kossuth utca 8. 1247

Nyilas telep, Halasi utca 10. számú ház eladó. Értekezni Huszár Gál utca 3. sz. 1284

ELADÓ FÖLD

Erdőeladás Tokaj hegylánján, Erdőbénye községben, cca 430 kat. hold 10-40 éves faállományú erdőbirtok, mint egy nagyobb erdő ingatlan tulajdono hányada, kedvező áron és fizetési feltételek mellett eladó. Felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet Rt. Kossuth utca 8. 485

BIRTOK- BERLET

59 hold elsőrendű föld öszi vetéssel együtt haszonbérbe adó három évre. Értekezni dr. Pécsi és dr. Pap ügyvédeknel, Werbőczy u. 4.